

RANDKRANT

Maandblad over de Vlaamse Rand · november 2015 · jaar 19 · #08

FR · DE · EN

traductions
Übersetzungen
translations

Taal in bedrijven

Wim en Herman De Vilder
'Onze karakters
lijken op elkaar'

Strijkwinkel
moet omvormen

Zes maanden
wachten op hulp

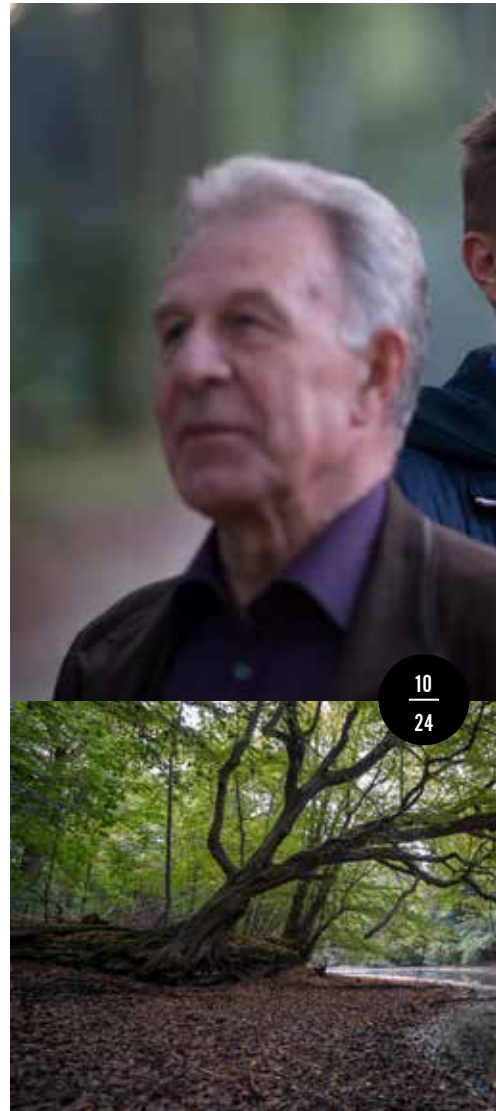
+ AGENDA

Het laboratorium van Spinvis

Josse Peeters uit Huldenberg werd in oktober door Sophie Vercammen aangeduid om **deketting** voort te zetten.

10
24

Innovatie en duurzaamheid

De landbouwsector maakt een diepe crisis door. Getuige daarvan de recente boerenbetoging, waarbij boze boeren Brussel inpalmden. De Vlaamse Landmaatschappij bracht onlangs de landbouw in de Rand in kaart. De schaarste aan landbouwgrond, de hoge grondprijzen en het drukke verkeer spelen de boeren parten, maar de Rand biedt ook voordelen. Zo vergroot de centrale ligging en de nabijheid van Brussel de afzetmarkt.

WETENSCHAPPELIJK BOEREN

Josse Peeters runt samen met zijn broer Jan in Huldenberg een landbouwbedrijf van meer dan 100 ha. Een boerderij die al sinds 1890 in handen van de familie is. 'Goede en slechte jaren zijn verbonden aan de vrije markteconomie van de landbouw. Een oogst die tegenvalt, een dalende marktprijs: je maakt het allemaal mee. In de goede jaren legt een landbouwer een reserve aan om de slechte jaren te overleven. Want hij zal die nodig hebben.' Vraag is hoe lang de sector die onzekerheid nog kan verdragen. Daarom zoeken de broers Peeters op hun boerderij naar manieren om de landbouw te versterken. 'We werken al enkele decennia samen met de wetenschap. De kennis die wij doorheen de jaren hebben opgebouwd, combineren we sinds enkele jaren met die van de Duitse energie-reus Bayer.' Vandaag is het Hof ten Bosch een soort landbouwlaboratorium. 'We testen allerlei nieuwe technologieën. Door onze projecten hebben we een invloed op het Europees landbouwbeleid. Mensen uit de sector en de politieke wereld komen hier langs om met hun eigen ogen te zien wat allemaal mogelijk is om het beleid of de landbouw te verbeteren.'

TOEKOMST

Een concreet voorbeeld daarvan zijn de erosiedrempels. Door de heuvelachtige Rand zien heel wat boeren hun vruchtbare grond na regenval weggespoeld worden. 'Enkele jaren geleden zijn we begonnen met erosiedrempels, kleine bufferbekkens op de velden. Het water stroomt mooi naar de drempels, waardoor er minder schade is aan gewassen en grond. Daarnaast worden ook de sproeistoffen opgevangen, wat het milieu ten goede komt. In 2016 worden die drempels verplicht op alle erosiegevoelige velden in Vlaanderen.'

'Innovatie is nodig voor de toekomst van de landbouw, net als duurzaamheid. Wij boeren hebben verwachtingspatronen en proberen onze boterham te verdienen, maar we moeten ook onze aarde gezond houden voor de volgende generaties. Via een GPS-systeem kunnen we tot twee centimeter nauwkeurig zaaien en sproeien. Op een jaar sproei ik daardoor 40 ha minder. Er komen minder schadelijke stoffen in de natuur terecht en ik bespaar op sproeistoffen.'

Peeters hecht veel belang aan duurzaamheid. 'Het afvalwater van onze sproeimachines wordt opgevangen in een bak zodat het niet in de natuur komt. In die bak worden schadelijke stoffen afgebroken. En het weerstation waarschuwt ons enkele dagen op voorhand voor potentieel ziektegevaar in de gewassen. Hoe preventiever je in de landbouw kan werken, hoe beter de oogst.' Maar de gebroeders Peeters gaan nog verder. 'We planten hagen en bloemen naast de velden, waarbij we bestjes aantrekken die als natuurlijke insecticiden werken. Verder hebben we bijenhôtels geïnstalleerd en hebben we aan de vogels gedacht. Ze helpen we mee aan de biodiversiteit in de Rand.'

TEKST Jens De Smet • FOTO Filip Claessens

AGENDA
NOVEMBER 2015

UIT IN DE RAND

Heel menselijke verhalen

Veertig graden in de schaduw

44 graden in de schaduw

ABONNEMENT
15 € voor wie in de Rand woont,
20 € voor wie buiten de regio woont
(9 nrs/jaar). Rekeningnr. IBAN BE 58 0910 2113 1679

16
28

04
23

INHOUD

04

26

28

- 06 VAN **ASSETOTZAVENTEM**
- 09 MIJNGEDACHT
- 16 **BOUW**WERK
- 22 INTERVIEW
- 24 **OP**STAP
- 29 KWESTIEVAN**SMAAK**
- 30 **OOG**VOORDERAND
- 32 GEMENGDE**GEVOELENS**

Taal in bedrijven

Het taalgebruik in bedrijven is bij wet geregeld. Officiële documenten en mededelingen moeten in Vlaanderen in het Nederlands, in het Franse taalgebied in het Frans, in het Duitse in het Duits. Dat is duidelijk, maar hoe gaan bedrijven in de Vlaamse Rand daarmee om?

DE

Een man met een missie

'Pesten is de belangrijkste reden om je niet goed te voelen op school. Met grote gevolgen, ook voorbij de schooltijd.' Deze maand volgen we in het spoor van Gie Deboutte, die met zijn STIPP-programma (Sterk in Pest Preventie) het pesten wil aanpakken.

DE

Zes maanden wachten op hulp

Heeft een inwoner van Halle-Vilvoorde even veel kans op goede hulpverlening als elders in Vlaanderen? Uit een recent rapport van de provincie Vlaams-Brabant blijkt alvast van niet. 'Ondanks beloftevolle verklaringen in de laatste twee regeerakkoorden is de toestand nog altijd slecht.'

FR

VERDELING

RandKrant november wordt bus-aan-bus verdeeld in Grimbergen, Vilvoorde, Machelen, Zaventem, Kraainem, Wezembeek-Oppem, Tervuren, Overijse, Hoeilaart.

COLOFON

RandKrant verschijnt maandelijks (niet in januari, juli en augustus) op 98.000 exemplaren. Het is een uitgave van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant • Realisatie vzw 'de Rand' • Hoofredactie Geert Selleslach • Eindredactie en coördinatie Ingrid

Laporte • Vormgeving Jansen & Janssen, Gent • Fotografie Filip Claessens en David Legrève • Druk Dessain, Mechelen • Redactieadres Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel, tel 02 767 57 89, e-mail randkrant@derand.be, website www.randkrant.be • Verantwoordelijke uitgever Guido Decoster, Agentschap Binnenlands Bestuur, Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel

Taal in bedrijven

Het taalgebruik in bedrijven is bij wet geregeld. Hoe ziet dat eruit? En hoe gaan bedrijven in de Vlaamse Rand daarmee om?

TEKST Patrick Gijssels • FOTO Filip Claessens

Jean-Marc is een opgewekte man. Hij is opgegroeid in Drogenbos en werkt als verkoper voor een leasingmaatschappij in Zaventem. Meestal is hij op de baan in Waals-Brabant, zijn werkgebied. Als hij op het middaguur eens binnen wipt in het cafetaria in Zaventem, juichen zijn collega's hem toe. Terwijl hij zijn stoel bijschuift, schakelen ze over op het Frans. Jean-Marc spreekt geen Nederlands. Op een dag beslist de directie om het salesteam te reorganiseren. Jean-Marc krijgt een telefoontje en vervolgens een ontslagbrief in de bus. Opgesteld in perfect Frans,

vraagt de directie begrip voor de beslissing en vraagt hem om tijdens de opzegtermijn te blijven werken in een goede verstandhouding. Ten slotte danken ze hem voor de bewezen diensten. Jean-Marc is boos en werkt verder. Tot een vriend zijn ontslagbrief ziet en zegt: 'Je bent niet ontslagen! De brief is opgesteld in het Frans. Dat mag niet in Vlaanderen.' 'Vraiment?', roept Jean-Marc en ze dansen de kamer rond. Terecht?

Terecht. Zo is de taalwetgeving. Het Vlaamse Taaldecreet van 19 juli 1973 is de basiswetgeving en had als hoofddoel de vernederlandsing van het bedrijfsleven. De wens bestond om Vlaamse werknemers meer kansen te geven naar de top door te stoten, om hen beter te beschermen door hen in hun eigen taal te laten aanspreken en om verfransing en verengelsing tegen te gaan. In bepaalde multinationals werd de druk groot om ook evaluatiegesprekken in het Engels te voeren. Daardoor zou een Nederlandstalige lager kunnen scoren, minder loon ontvangen en dus minder kansen krijgen. Het taaldecreet wou dit voorkomen. Een Amerikaans softwarebedrijf, een Duitse koerier of een Franse autobouwer, allemaal moeten ze zich schikken naar deze regels in het Nederlandse taalgebied. In de faciliteitengemeenten (Drogenbos, Wezembeek-Oppem, Wemmel, Linkebeek, Sint-Genesius-Rode en Kraainem) is het niet anders.

In het Franse en Duitse taalgebied gelden dezelfde regels. In een bedrijf in Ottignies mag je een Nederlandstalige werknemer niet ontslagen met een Nederlandstalige opzegbrief. Het moet in het Frans. Enkel in het taalgebied Brussel kan je kiezen tussen Frans en Nederlands. In Vlaanderen – en dus ook in de Rand – is Nederlands de taal voor de sociale betrekkingen tussen werkgever en werknemer. Ook alle officiële documenten en contracten met het personeel moeten in het Nederlands.

WAT WEL WAT NIET

Wat moet in het Nederlands? Reclame niet, werkaanbiedingen evenmin, die mogen een-talig Frans zijn. Sollicitaties moeten wel in het Nederlands, tenzij het om een stukje taaltest gaat. Ook alle mondelinge en schriftelijke mededelingen aan de werknemers zoals informatie via e-mail moet in het Nederlands,

net zoals waarschuwborden en handleidingen. Ook dienstvergaderingen, cursussen, de ondernemingsraad, het comité voor preventie of syndicale contacten moeten in het Nederlands. Officiële documenten zoals statuten, facturen of jaarverslagen eveneens.

De taal waarin arbeidsovereenkomsten, ontslagbrieven en arbeidsreglementen waren opgesteld, liep in het verleden wel eens fout. Toch hoeft het geen probleem te zijn. Alles mag ook in een andere taal indien er een Nederlandstalige versie van bestaat. Die geldt dan als officiële versie. Het ontslag van Jean-Marc was geldig geweest in het Frans, indien er ook een Nederlandstalige versie in de omslag stak.

Alle officiële documenten, contracten en mededelingen moeten in het Nederlands.

Soms lijkt het wat pietluttig. Dat in het Franse en Duitse taalgebied dezelfde regels gelden, maakt het eenvormig. De Amerikaanse CEO zal zijn Indische ICT-programmeur die enkel Engels spreekt, een Duitstalige arbeidsovereenkomst moeten laten ondertekenen, als de programmeur in de vestiging van Eupen werkt. Ondertussen zijn de vergissingen of problemen op dit vlak sterk afgenomen. Of doet iedereen een beetje wat hem uitkomt? Zijn er grote verschillen tussen ondernemingen?

OP DE VLOER

'Weinig problemen', vindt Anne Lenaerts, personeelsverantwoordelijke van PMC Holding in Vilvoorde, een bedrijf met 170 werknemers en vier dochterbedrijven waaronder NNOF, Nearly New Office Facilities NV, een bedrijfje dat afgedankt bureelmateriaal oplapt en verkoopt. 'We kennen de taalwetgeving uiteraard. Alle officiële documenten zijn in het Nederlands, met een Franse vertaling. We werven enkel aan wie Nederlands of Frans spreekt. Op de werkvloer is Frans de belangrijkste taal. De meeste werknemers zijn laaggeschoold, komen uit Brussel en zijn van Marokkaanse of Turkse origine. Een deel volgt Nederlandse les. Als hun Nederlands te zwak is, doen we soms beroep op een taalcoach van de VDAB. Onze werkinstructies

DE SPRACHE IN UNTERNEHMEN

Der Sprachgebrauch in Unternehmen ist gesetzlich geregelt. Offizielle Dokumente, wie etwa Satzungen, Rechnungen, Geschäftsberichte, müssen in Flandern in niederländischer Sprache erstellt werden. Auch alle mündlichen und schriftlichen Mitteilungen an die Arbeitnehmer müssen auf Niederländisch abgefasst sein, wie beispielsweise Warnschilder und Bedienungsanleitungen oder Sitzungen von Dienststellen, Kurse und gewerkschaftliche Kontakte. Bei der Sprache, in der Arbeitsverträge, Entlassungsschreiben und Geschäftsordnungen erstellt waren, ist es in der Vergangenheit schon mal schief gelaufen. Dennoch muss dies kein Problem darstellen. Alles darf auch in einer anderen Sprache gehalten sein, wenn es dazu auch eine niederländischsprachige Fassung gibt. Paul Hegge, dem Generaldirektor von Voka Halle-Vilvoorde, zufolge wenden die Unternehmen in de Rand die Sprachgesetzgebung korrekt an. Er weist darauf hin, dass mangelnde Niederländischkenntnisse nach wie vor ein entscheidender Faktor für Arbeitslosigkeit in de Rand ist.

'Weinig problemen op het terrein', zeggen Anne Lenaerts en Paul Hegge over het taalgebruik in de bedrijven.

maken we meestal enkel in het Frans. Alle Nederlandstaligen begrijpen het. Als we dat niet zouden mogen, krijgen we niks gedaan. We leren hen de basiswoorden die ze in hun job kunnen gebruiken. Ze moeten een basis-kennis hebben van Frans of Nederlands, want ze komen in contact met klanten.' Paul Hegge, algemeen directeur van Voka Halle-Vilvoorde: 'Volgens onze informatie schikken de ondernemingen in de Rand zich naar de taalwetgeving. We krijgen hierover ook geen vragen meer van onze Voka-leden, vroeger wel.'

MOET HET ANDERS?

Chris Engels, hoofddocent arbeidsrecht aan de rechtsfaculteit van de KULeuven en advocaat: 'Er zijn heel veel documenten over bonussen, aandelenopties of commissies die door internationale moederbedrijven uit de VS of het

Verenigd Koninkrijk zijn opgesteld. Uitsluitend in het Engels. Alle dochterondernemingen in België moeten die plannen gebruiken. Die zijn talrijk. Vaak zijn de managers in die bedrijven buitenlanders die geen Nederlands spreken. Maar de taalwet schrijft het helemaal anders voor: alle instructies en documenten aan de werknemer moeten in het Nederlands. Het Vlaamse Taaldecreet is volgens mij onaangepast aan de internationale economie waarvan wij deel uitmaken.'

Paul Hegge: 'Een ander punt is dat bedrijven in de Rand wat langer mogen stilstaan bij de eisen die ze stellen. Het gevraagde kennisniveau moet in verhouding staan tot de functie. Met een formule 'goede kennis van het Nederlands' ga je soms te ver. Wie bagage laadt en lost in de luchthaven kan werken met een lagere kennis dan iemand die in een check-in

de hele dag in contact staat met passagiers. Uiteraard moet de kennis groot genoeg zijn om bijvoorbeeld veiligheidsvoorschriften te begrijpen.' Een bedrijf dat de taalwet over-treedt, riskeert een administratieve geldboete. De documenten of brieven in de verkeerde taal moeten vervangen worden. Zo zegt de wet. En wat betekent dat voor Jean-Marc? Enkele dagen nadat hij door de woonkamer danste, kreeg hij een opzeggbrief in het Nederlands. Zonder dank voor bewezen diensten.

TAALKENNIS EN WERKLOOSHEID

Is het niet een beetje ongewoon dat Voka, het Vlaamse Netwerk van Ondernemingen, pleit voor meer soepelheid in verband met kennis van het Nederlands bij aanwervingen? Paul Hegge: 'De economie vooruithelpen, is onze eerste bekommernis. Het is belangrijk dat ook laaggeschoolden in de Rand werk vinden. Als ze - zelfs met een beperkte kennis van het Nederlands - in onze regio aan het werk kunnen, is dat goed voor hun inburgering. Daardoor leren ze de taal tijdens het werk. Met een beperkte kennis starten in de Rand is beter dan in Brussel blijven, enkel Frans horen en geen werk vinden.'

Hebben jullie zicht op het taalgebruik in de bedrijven? Kan je een percentage plakken op bedrijven in de Rand waar Nederlands de dominante taal is? Hegge: 'In quasi alle bedrijven in de regio Halle-Vilvoorde is Nederlands de dominante taal, zowel in familiebedrijven en kmo's als in de grote bedrijven. Bijna 100% dus. Bedrijven waar werknemers onderling vooral Frans spreken, zijn eerder uitzonderlijk.' Is er nog steeds een verband tussen taal en werkloosheid? Hegge: 'Dat is nog steeds zo. Taalachterstand en werkloosheid gaan hand in hand. In Drogenbos spreekt 80% van de werkzoekenden weinig tot geen Nederlands, in het algemeen hebben alle faciliteitengemeenten te kampen met dit probleem. Het gebrek aan kennis van het Nederlands is een determinerende factor voor werkloosheid in de Rand.' Jean-Marc is minder opgewekt. Hij is sinds vele maanden thuis en kijkt vaak door het raam. Hij denkt aan het uitbundige feest voor zijn verjaardag: 45 jaar. Op zich een handicap om werk te vinden. Er valt meer regen dan vroeger.

CVO en GITO onder een dak

TERVUREN Aan de Leuvensesteenweg in Tervuren is gestart met de bouw van een nieuwe school voor de leerlingen van het technisch onderwijs van GITO en de cursisten van het volwassenenonderwijs bij CVO Tervuren-Hoeilaart. 'Samen met Scholen van Morgen heeft de gemeente Tervuren een nieuw project opgestart aan de Leuvensesteenweg om tegemoet te komen aan de sterke groei', vertelt burgemeester Jan

Spooren (N-VA). 'Het wordt een modern en duurzaam gebouw. Nieuwe lokalen, een sporthal en een polyvalente zaal ontbreken niet op deze groene site. Voor de technische vakken zijn er ook kantoorclassen met magazijn, wetenschapslabs, een bejaardenkamer en moderne keukens voorzien. Er is hard gelet op energiezuinigheid en milieuvriendelijkheid.' De nieuwbouw zou in het voorjaar van 2017 klaar moeten zijn. • TD

Degen des Konings

GRIMBERGEN Thomas Gilon uit Grimbergen, officier-leerling van de Koninklijke Militaire School, heeft een prestigieuze prijs gewonnen. De jongeman van 21 kreeg de *Degen des Konings* overhandigd door generaal Jef Van den Put, hoofd van het Militair Huis van de Koning. 'De Degen des Konings wordt elk jaar gegeven aan de leerling die het meest uitblinkt in zijn of haar resultaten in alle facetten van de bacheloropleiding aan de Koninklijke Militaire School, zowel op academisch, militair, sportief als sociaal vlak', legt Antoon Deckers van de KMS uit. 'Het is een enorme eer om de onderscheiding te krijgen. Ik ben de 67e die de Degen des Konings krijgt, dus het is een vrij beperkte groep', zegt Thomas Gilon. 'Na de overhandiging van mijn Degen des Konings, heb ik ook koning Filip mogen ontmoeten en dat was een onvergetelijk moment.' • TD

Bevallen is geen kinderspel

DILBEEK Memisa, de hulporganisatie uit Dilbeek die ijvert voor een menswaardige basisgezondheidszorg in Afrika en India, pakt dit jaar uit met een bijzondere campagne. 'Om het grote publiek te sensibiliseren over de thematiek van moedersterfte, ontwikkelden we een videospel: *Bevallen is geen kinderspel*', legt Thomas Deweer van Memisa uit. 'Bedoeling is dat je er tijdens de game probeert voor te zorgen dat Binta, een hoogzwangere Congolese vrouw, op tijd in het ziekenhuis geraakt. Te voet, met de boot, met de moto-ambulance. Het is sowieso een tocht die niet zonder gevaren is. In het Zuiden is er vaak geen andere keuze dan tientallen kilometers te stappen. Soms bevallen vrouwen alleen langs de kant van de weg of overleven ze de tocht niet.' Meter en peter van de campagne

zijn Lien Van de Kelder en Genard van School is Cool. 'Ik ben net mama geworden en dus ligt het thema van Memisa me nauw aan het hart', vertelt Van de Kelder. 'Bij ons is het een moment waar we met een warm gevoel naar uitkijken, in het Zuiden is het bang afwachten of de bevalling goed zal verlopen. De moto-ambulance is een goede oplossing. Het is een moto waar een metalen kar op wielen aan vastgemaakt wordt. In de kar ligt een matras. Via walkie-talkie is er contact met het plaatselijke ziekenhuis. Memisa wil zoveel mogelijk van die moto-ambulances aankopen en zo mee de moedersterfte terugdringen.' • TD

 Meer informatie op www.memisa.be en www.bevallenisgeenkinderspel.be

Boer en buur

MEISE/WEZEMBEEK-OPPEM In Meise en Wezembeek-Oppeem kan je sinds kort lokale producten afhalen bij de *Buurderij*. De buurderijen maken deel uit van Boeren & Buren, een netwerk dat consumenten en lokale producenten van land- en tuinbouwproducten samenbrengt. 'Het concept is eenvoudig', zegt initiatiefnemer Alain Spinnoy. 'Via de website kan je online groenten, fruit, vlees, vis of zuivel bestellen. Alles komt van bij de plaatselijke producenten. De gemiddelde afstand tussen de lokale boer en het afhaalpunt is 20 kilometer. Producten van heel dicht

bij ons dus, kraakvers en voor een eerlijke prijs. Wat je bestelt, wordt de dag voordien of de dag zelf geoogst of verwerkt. In Wezembeek-Oppeem kan je op zaterdagvoormiddag je producten afhalen in de sporthal in de Houtsnipaan, in Meise is dat op de Brusselsesteenweg vlakbij de kerk op vrijdag tussen 17 en 19 uur. Wie zijn bestelling komt halen, kan kennismaken met de lokale boeren én proeven van wat ze allemaal te bieden hebben.' • TD

i Meer informatie over de Buurderijen vind je op www.boerenenburen.be

Enkele buurtbewoners dienden bij het gemeentebestuur van **Drogenbos** een klacht in tegen de MIVB-stelplaats Marconi. Volgens hen zorgt de aannemer voor lawaaioverlast en zijn er overtredingen op de milieuwetgeving.

- Het gemeentebestuur van **Machelen** wil de terreinen onder de viaduct van **Vilvoorde** afsluiten omdat er te veel sluikstorten zijn.
- Lieve Vanlinthout, twaalf jaar burgemeester van **Sint-Pieters-Leeuw**, is op 65-jarige leeftijd overleden.
- Elf van de 35 gemeenten in Halle-Vilvoorde verhoogden sinds de gemeenteraadsverkiezingen van 2012 hun personenbelasting. In Lennik, **Meise** en Bever is de personenbelasting het hoogst. Slechts één gemeente verlaagde de belastingen: **Vilvoorde**. Het gemiddelde van de personenbelasting in Halle-Vilvoorde ligt op 7,2%, drie jaar geleden was dat nog 7%.
- Het Zoniënwoud is weer een beetje veiliger voor de dieren. Marters, vossen en dassen kunnen voortaan onder de Brusselse ring doorkruipen via drie nieuwe ecotunnels.
- In het zwembad van **Sint-Pieters-Leeuw** zijn de eerste nieuwe zwembrevetten voorgesteld die alle oude types moeten vervangen.
- In **Alseberg** is de nieuwe watersilo, met de vorm van een frietzak in gebruik genomen.
- De gemeenteraad van **Merchtem** zet het licht op groen om de pastorie in Brussegem openbaar te verkopen. Instelprijs: 700.000 euro.
- Vijf van de zes faciliteitengemeenten in onze regio slaan de handen in elkaar om de integratie van nieuwkomers via onder meer sport, vrije tijd en buurtwerking te verbeteren. Het gaat om **Sint-Genesius-Rode**, **Linkebeek**, **Wemmel**, **Drogenbos** en **Wezembeek-Oppeem**.
- De 'capaciteitsmonitor' bevestigt een stijgend plaatstekort in het onderwijs in de Vlaamse Rand.
- Zwembad Dilkom in **Dilbeek** wordt midden november het eerste chloorarm zwembad van Vlaanderen.
- De voetbalclubs van **Zaventem** en **Dilbeek** organiseren Nederlandse lessen voor hun jeugdspelers.
- Minister van Binnenlands Bestuur Liesbeth Homans (N-VA) benoemt begin

In de ban van de ring

ASSE Er zit opnieuw wat schot in de zaak van de ringweg rond Asse. Een eerste deel van die ring werd in 2008 gerealiseerd, maar sindsdien lagen de werken stil door procedurefouten en tegenkanting van buurtbewoners. De provincie liet de voorbije jaren maar liefst zeventien verschillende tracés onderzoeken. Daaruit blijkt nu dat het oorspronkelijke tracé, dat vernietigd werd door de Raad van State, mits een aantal aanpassingen toch het beste is. 'Het gaat om kleine wijzigingen in het tracé om tegemoet te komen aan de verzuchtingen van

de omwonenden. De impact op de omgeving en de open ruimte is ook verminderd', zegt Shary Heuninckx van de provinciale dienst Ruimtelijke Ordening. Concreet zijn er nu minder onteigeningen nodig en komen er tunnels in plaats van viaducten. Ook dit tracé heeft weer zijn voor- en tegenstanders. De gemeente Asse is alvast voorstander. De Actiegroep Ruimte en Mobiliteit Asse (ARMA) is dat allermint. Volgens ARMA wordt het aantal onteigeningen onderschat en biedt het tracé geen oplossing voor het fileleed. • TD

oktober oppositieraadslid Eric De Bruycker als burgemeester van **Linkebeek**. Zelf noemt hij zich 'ontmijner' en 'verzoener'. De Franstalige meerderheid blijft achter Damien Thiéry staan. Thiéry tekent bij de Raad van State beroep aan tegen de benoeming van De Bruycker en stuurt aan op nieuwe gemeenteraadsverkiezingen. • In **Asse** opent het Sociaal Huis dat alle sociale dienstverlening van de gemeente en OCMW centraliseert, de deuren in het voormalige rusthuis in de Gasthuisstraat. • Maar liefst 300 Vlaams-Brabantse gezinnen reageren positief op de oproep van Pleegzorg Vlaanderen en stellen zich kandidaat om vluchtelingen met een statuut op te vangen. • De oude parochiezaal in **Overijse** wordt momenteel verbouwd tot een CADO, een kleinschalige dagopvang voor een tiental zorgbehoevende personen. • **Zaventem** heeft de bouwvergunningen afgeleverd voor 218 nieuwe woningen op de Hippodroom in **Sterrebeek**. Op de site komt ook een golfbaan en clubhuis, waarvan de bouw al is gestart. • Tot eind dit jaar gaan Nicole en Hugo uit **Wemmel** nog één keer voluit tijdens hun afscheidstournee *Muziek is ons Leven*. • De Franstalige meerderheid in **Wezembeek-Oppem** eist dat de lawaaioverlast van Brussels Airport drastisch vermindert en wil daarom een verbod op nachtvluchten tussen 22 en 7 uur én een verbod op te luide vliegtuigen. Daarnaast wil de gemeente dat het vrachtverkeer naar regionale luchthavens verhuist. • Een beslissing over het al dan niet sluiten van het open afrittencomplex Kattebroek in **Dilbeek** komt er niet voor midden volgend jaar. • De Plantentuin van **Meise** zoekt naar een manier om de grote populatie wilde ganzen in het park te verminderen. • De abdijgemeenschap van **Grimbergen** maakt een deel van haar gebouwen vrij om een viertal vluchtelingen op te vangen. • **Grimbergen** wil veiligheidscamera's plaatsen aan het OCMW-dienstencentrum Ter Borre en aan het CC van Strombeek om vandalisme en overlast aan te pakken. • **Vilvoorde** krijgt extra financiële middelen in de strijd tegen radicalisme. • Het nieuwe cultuurcentrum aan de Keibergstraat in **Zaventem** zal in januari 2017 de deuren openen. • De politiezone AMOW voert actie tegen gevaarlijk gedrag op of nabij de reïnsproren in de stations van Opwijk en **Asse**. • Aan het kanaal in **Lot** draaien nog voor eind dit jaar vijf grote windturbines proef, goed voor een investering van 12,5 miljoen euro en groene stroom voor zo'n 7.500 gezinnen. • JH

30 jaar Den Blank

OVERIJSE Cultuurcentrum Den Blank in Overijse bestaat dertig jaar. Het grote feestgedruis ligt al achter de rug, maar sinds 1985 is het centrum uitgegroeid tot een aangename pleisterplaats in de Druivenstreek. 'In ons cultuurhuis hebben oneindig veel activiteiten plaatsgevonden, honderden tentoonstellingen zijn hier gehouden en duizenden mensen leerden hier Nederlands', zegt Leo Van den Wijngaert, schepen van Cultuur. 'De

voorbij dertig jaar hebben we voortdurend geïnvesteerd in ons cultuurcentrum om onze bezoekers het nodige comfort te bieden en onze regionale uitstraling en reputatie te kunnen blijven waarmaken. Cultuur tot op de drempel brengen van onze inwoners en hen laten kennismaken met wat er leeft op sociaal-cultureel gebied. Dat is de voorbije dertig jaar onze uitdaging geweest en dat willen we ook in de toekomst blijven doen.' • TD

Roncha leert je rappen

LINKEBEEK Gemeenschapscentrum de Moelie in Linkebeek pakt in de herfstvakantie uit met een originele workshop voor jongeren tussen 12 en 15 jaar. 'Die leeftijdscategorie kan je niet lokken met een workshop cupcakes versieren, dus gooien we het over een andere boeg', lacht Mark De Maeyer, centrumverantwoordelijke van de Moelie. 'Op donderdag 5 en vrijdag 6 november organiseren we *Taalrap*, een workshop voor iedereen die van rapmuziek houdt. Samen met rapper Roncha maak je je eigen rapnummer en speel je met woorden en rijm. Je leert hoe je bij het rappen de microfoon gebruikt, wat *flowen* is en wat rapmuziek betekent. Roncha geeft je tips en hulp. Donderdag schrijf je je nummer en vrijdag repeteer je en neem je het op met de mobiele opnamestudio. Fun verzekerd!' • TD

i De workshop *Taalrap* voor jongeren tussen 12 en 15 vindt plaats in gemeenschapscentrum de Moelie in Linkebeek op donderdag 5 en vrijdag 6 november van 9 tot 17 uur. Meer info en inschrijvingen via info@demoelie.be, www.demoelie.be of 02 380 77 51.

Stars & Strips

TERVUREN Tervuren is in de ban van het stripverhaal. In galerij KIT in de Broekstraat loopt momenteel de tentoonstelling *Stars & Strips*. De expo kijkt door de ogen van bekende striptekenaars en cartoonisten naar de lokale geschiedenis, sagen en legenden, bekende plekken en beroemde figuren. Je komt ook te weten welk striptalent Tervuren zelf voortbracht. Op 31 oktober kan je gaan griezelen met striphelden in het Park van Tervuren. In november en december zijn er een aantal stripateliers voor kleine stripfans, lezingen voor de grotere, een stripwandeling en een autostrip rally. Tervuren baadt de komende weken in een stripsfeer. • TD

i Meer informatie over *Stars & Strips* in Tervuren vind je op www.heemkundetervuren.be. De expo in galerij KIT loopt tot 17 januari en kan je bezoeken van vrijdag tot zondag tussen 14 en 17 uur.

Fatima Ualgasi is een geboren en getogen Vilvoordse met internationale roots, literaire ambities en diverse blogs. Voor *RandKrant* schrijft ze afwisselend met Tom Serkeyn, Joris Hintjens en Dirk Volckaerts de column *mijngedacht*.

Inspraak

Een tijdje geleden zag ik een debat over de komst van een asbestcentrale bij de Budabrug. Hans Bonte, burgemeester van Vilvoorde, stelde dat het toch wel kras is dat Vilvoorde dit nieuws via de pers moet vernemen. Ja maar, opperde zijn gesprekspartner, dat is nu eenmaal het proces. Als er onderscheidingen zouden te behalen zijn met dwaze argumenten, dan verdiende deze een cum laude.

Maar de spreker had wel gelijk: zoals het nu is, is dit inderdaad 'het proces'. Beslissingen zijn al half genomen en om een schijn van democratie te vrijwaren, krijgen betrokken partijen dan 'inspraak': ze mogen wat al op papier staat amenderen, zonder garantie dat met hun bedenkingen rekening gehouden zal worden.

De voorbeelden zijn legio: het beruchte Ringtramtracé, Uplace, de verbrandingsoven in Kampenhout, de eeuwige splijtzwam van de nachtvluichten,... Allemaal situaties waarbij de burger geen andere mogelijkheid van 'inspraak' heeft dan zich te organiseren in actiecomité's of petitie te ondertekenen. Het hoeft zelf niets negatiefs te zijn. Onlangs zijn in mijn straat de voetpaden heraangelegd. Ik ben daar heel blij mee. Maar zou het niet leuk zijn als je geïnformeerd wordt voor de graafmachines aanrukken?

Met het ondertekenen van petitie ben ik bewust gestopt. Niet dat ik ertegen ben. Petitie zijn nuttig. Het probleem is dat het nu vrijwel het enige instrument is, met een wildgroei als gevolg. Daar weiger ik aan mee te doen. Omdat er voorbijgegaan wordt aan het eigenlijke probleem: dat de democratie zoals we die nu kennen niet meer is aangepast aan de noden van onze tijd.

Natuurlijk is niet iedereen even actief als burger. Dat zal ook altijd zo zijn. Maar niemand heeft graag het gevoel dat zaken over je hoofd heen beslist worden, zonder dat je erover geïnformeerd wordt, actief en op een moment dat je nog echt iets kan inbrengen. Ik zou als burger graag meer inspraak willen dan om de paar jaar een bolletje inkleuren in het stemhokje. Onze maatschappij draait veel sneller dan dat. Je kan daar voor of tegen zijn, maar het is in ieder geval een realiteit. Waar niet alleen de politiek maar ook bedrijven rekening mee zouden moeten houden.

Ik zag eens een reportage over een andere aanpak. Het ging over de aanleg van een speeltuin. De initiatiefnemers gingen praten met iedereen uit de wijk, voor de plannen getekend waren. Uiteraard was er tegenstand. We leven in een tijd waarin spelende kinderen als overlast gezien worden. Ook dat is een realiteit. Die speeltuin kwam er en het was een mooi project, omdat het gedragen werd door heel de wijk.

Uiteraard vergt deze aanpak wat meer tijd en inzet. Maar er kwam geen actiegroep of petitie aan te pas. Verzet maakt deel uit van burgerspraak, maar het hoort thuis aan het einde van het proces, als andere middelen vergeefs ingezet zijn. Als De Lijn naar de burger toekomt met een tot in de puntjes uitgewerkt tracé, dan is dat veel te laat. Er is dan al zoveel tijd en moeite in geïnvesteerd dat er geen weg terug meer mogelijk is. Uiteraard komt die Ringtram er en aan het tracé zal waarschijnlijk niet veel veranderen. En wat achterblijft, is een ontevreden bevolking die het gevoel heeft dat er niet naar haar geluisterd wordt en die zich (nog meer) afkeert van de politiek.

TEKST Fatima Ualgasi • FOTO Filip Claessens

Wim De Vilder: 'Nieuwsgierigheid naar wat er rondom je gebeurt, is noodzakelijk voor een journalist.'

Wim en Herman De Vilder

'Onze

Wim De Vilder kent iedereen als de sympathieke en charismatische presentator van het VRT-journaal. Zijn vader Herman stond jaren in het onderwijs, schreef artikelen, kunstboeken, liedjes, ja zelfs enkele scenario's voor het legendarische feuilleton *Schipper naast Mathilde*, en is een van de stuwende krachten achter de School van Tervuren en het museum Hof van Melijn.

TEKST Ines Minten • FOTO Filip Claessens

Vroeger was Wim mijn zoon, nu ben ik zijn vader, als je begrijpt wat ik bedoel', zegt Herman met een kwinkslag. Uiterlijk lijken vader en zoon niet bijzonder veel op elkaar, vinden ze. Maar ze horen geregeld dat hun karakters wel erg gelijk lopen. 'We hebben een bepaalde manier van doen met elkaar gemeen', vindt Herman. Wim: 'We hebben dezelfde interesses en de weinige talenten die we hebben, liggen in elkaars verlengde', lacht hij. 'Onze verstrooidheid delen we ook. En het altijd bezig zijn.'

Wim beaamt: 'Mijn vader heeft ongelooflijk veel energie en dat herken ik inderdaad bij mezelf.' Zo kunnen ze nog een tijd doorgaan. Taal, muziek, theater, schilderkunst, actualiteit, reizen, ... 'Vroeger gingen we met het gezin geregeld op reis', vertelt Wim. 'Ik herinner me vooral onze reizen naar de historische kunststeden in Italië, of die naar Joegoslavië, lang voor de oorlog in de regio.' Herman: 'De laatste jaren reizen we weer af en toe samen. We zijn bijvoorbeeld naar Istanboel gegaan, en binnenkort trekken we naar Londen. Ik vind dat heel fijn, die jonge mannen die zeggen: *Ma, pa, we zijn nog eens weg!* Vroeger was ik de organisator, nu heeft Wim het overgenomen.'

'Ik zoek het liefst wat minder evidente lan-

karakters lijken op elkaar'

den en regio's op', zegt Wim. 'Zoals het Midden-Oosten. Nieuwsgierigheid naar wat er rondom je gebeurt, is noodzakelijk voor een journalist. Vaak biedt het nieuwe inzichten, het relativeert bepaalde dingen, plaatst iets in een nieuwe context. Een journalist kan niet breed genoeg kijken. Ik ben me er ook van bewust dat bepaalde regio's vrij eenzijdig in beeld komen, zeker als het gaat om geweld en hongersnood. Ik trek dan graag naar zo'n gebied om voor mezelf dat beeld bij te stellen. Ethiopië is daarvan een goed voorbeeld. De meeste mensen – zeker wie al wat ouder is – denken bij dat land nog automatisch aan

'Voor 1967 wisten wij niet dat Tervuren zo'n belangrijke rol had gespeeld in de schilderkunst, die passage was nagenoeg vergeten geraakt.'

de beelden van de hongersnood in de jaren 80. Vandaag kun je je nog steeds ernstige vragen stellen bij het regime dat er aan de macht is, maar economisch gaat het Ethiopië voor de wind. Grappig genoeg is het ook een heel groen land, vooral de noordkant. De hongersnood is lang vervlogen tijd, maar toch blijft die reputatie hangen.'

HET UNIEKE LICHT VAN TERVUREN

De De Vilders wonen al enkele generaties in Tervuren. Herman: 'Mijn grootvader was hovenier. Hij kwam uit Oost-Vlaanderen, maar kreeg de kans om in Tervuren een groot domein van graaf de Grunne aan te leggen. 'Mijn vader – de grootvader van Wim – was toen 15. Hij is nog even naar Oost-Vlaanderen teruggegaan om mijn moeder te gaan vinden, die een vriendin was van zijn zus. Zo is zij uiteindelijk ook in de streek terechtgekomen. En sindsdien zijn de De Vilders Tervurenaren.' De volgende generatie is dan wel uitgezwermd naar de streek rond Leuven, maar Wim is alleszins niet uit de gemeente weggetrokken omdat hij ze geen warm hart toe draagt. 'Toen mijn man – op dat moment nog mijn partner, want we waren nog niet getrouwd – en ik een huis wilden kopen,

bleek Tervuren gewoon heel erg duur voor ons. Aangezien Stefaan van Leuven afkomstig is en we heel veel vrienden hebben in de buurt, was die stad een logische keuze voor ons. Ik kom wel nog bijna wekelijks bij mijn ouders over de vloer. Ze wonen zo ongeveer tussen het Zonenwoud en het park van Tervuren: een prachtige, groene omgeving. Als kind besef je niet wat een voorrecht het is om in zo'n buurt op te groeien, omdat je het vanzelfsprekend vindt. Het is pas achteraf dat je er echt oog voor krijgt. Momenteel is het park van Tervuren mooier en groter dan ooit. Ik ga er dan ook graag af en toe een rondje lopen.'

Herman: 'Auteur Marguerite Yourcenar schreef na een bezoek aan de familie de Ribaucourt ooit dat ze heel goed begreep waarom zoveel schilders in Tervuren willen werken. Ze vond dat het licht er uniek is. Als Tervurenaar zie je het wellicht zelf niet zo goed, maar er moet iets van aan zijn.' Zelf heeft hij vooralsnog geen plannen om de gemeente te verlaten. 'Mijn vrouw en ik hebben ons ooit voorgenomen om als we ouder werden ons huis te verkopen en iets compacters te zoeken in Leuven. Het plan was toen om dichterbij theater en musea te zitten, maar we hebben het nooit doorgevoerd. We zitten hier goed: er valt altijd wel iets te beleven. Neem nu de tentoonstelling *Stars & Strips*, die nog tot 17 januari loopt in Galerij KIT: een hele expo rond strips en cartoons over Tervuren.'

'NIET WAT HET LIJKT'

Het gesprek komt op kunst terecht. In de Leuvense woonkamer van Wim De Vilder hangen een paar opvallende hedendaagse schilderijen. 'Wims liefde voor kunst is ongetwijfeld bij mij begonnen', zegt Herman, die onder meer geschiedenis, Frans en Nederlands, woordkunst en dramatische kunsten studeerde, een carrière in het theater én bij de radio links liet liggen en het onderwijs in ging. In 1967 zag hij in het Afrikamuseum een uitzonderlijke tentoonstelling over de School van Tervuren. Als liefhebber van het impressionisme was zijn nieuwsgierigheid geprikkeld. Herman De Vilder dook in een gepassioneerd onderzoek dat bijna 50 jaar later nog altijd aan de gang is. 'De School van Tervuren is een groep schilders die tussen 1860 en 1900 in onze streek heeft geschilderd. Voor 1967 wisten wij niet dat Tervuren zo'n belangrijke rol had gespeeld in de schilderkunst, die passage was nagenoeg vergeten geraakt.' Kort nadien beslisten De Vilder, wijlen Maurits Wynants en een handvol anderen tussen pot en pint om de School van Tervuren uit de vergetelheid te halen. 'De stroming bleek veel belangrijker dan ik voor mogelijk had gehouden', vertelt hij. 'Deze schilders hebben als eersten hun ateliers verlaten, de oude, strikte regeltjes overboord gegooid en zijn in de vrije natuur gaan schilderen. Wat zij deden, is later geëvolueerd tot het impressionisme, dat vooral in

EN 'TWO SIDES OF THE SAME COIN'

The likeable and charismatic news presenter Wim De Vilder is a familiar face to viewers of the Flemish public broadcaster VRT. His father Herman worked for a long time in the educational sector, wrote articles, art books, songs and even penned one or two scripts for the legendary serial *Schipper naast Mathilde*. He is one of the driving forces behind the School of Tervuren and the Hof van Melijn Museum. 'Wim used to be my son and now

I am his father, if you understand what I mean', jokes Herman. Outwardly they do not resemble each other but they are often told that their characters are very similar. 'We have a certain way of doing things, according to Herman. Wim: 'We have the same interests and what few talents we have are two sides of the same coin', he laughs. 'Absentmindedness is also something we have in common. And always being busy.'

Herman De Vilder:
'Vroeger was Wim mijn zoon,
nu ben ik zijn vader, als je
begrijpt wat ik bedoel.'

► Frankrijk belangrijk is geworden met Monet, Manet, Pissaro, Renoir, ... In onze contreien is het uitgemond in een ander type impressionisme, namelijk dat van de weersomstandigheden. Bij de Franse impressionisten lijkt het of het altijd schitterend weer was. Hier bij ons niet: een Guillaume Vogels en Lucien Frank schilderen ook het slechte weer. Dat, plus het realisme van de natuur, de kleuren, het licht, de omgeving, maakte hun werk erg bijzonder.'

'Wie is eigenlijk je favoriete schilder uit de School van Tervuren?' wil Wim weten. Zijn vader hoeft niet lang na te denken. 'Dan kies ik toch voor Lucien Frank. Zijn werk is zeker zo sterk als dat van een Emile Claus. Het leunt ook het meest aan bij het impressionisme. Hij heeft er zo'n beetje zijn eigen vorm van bedacht.' Herman De Vilder legt uit hoe hij vroeger zijn twee zonen meesleepte naar musea en tentoonstellingen. 'Ik zei ze dat zij, als jonge gasten, niet naar de 19e-eeuwse kunst moesten teruggrijpen. Ik probeerde ze wat meer in de richting van de hedendaagse kunst te schuiven.'

Als Wim De Vilder één favoriete stroming uit de hele kunstgeschiedenis moet pikken, dan noemt hij ogenblikkelijk de Cobrabeweging uit de jaren 50 van de 20e eeuw. 'Appel Corneille, Alechinsky, ... Ik droom er wel van om ooit een werk van een van hen te kunnen kopen. De vrolijkheid die van veel van die werken uitgaat, spreekt me aan. De felle

kleuren, de uitbundigheid. Maar als je dan naar de dieperliggende betekenis gaat kijken, is die vaak helemaal niet zo positief. Cobra is niet altijd wat het lijkt.'

'Vergeet ook Dotremont niet, hè', zegt Herman. 'Ook een Tervurenaar. We hebben afgelopen zomer op de Grote Markt nog een van zijn logogrammen laten plaatsen: zwart op een witte gevel, recht tegenover zijn geboortehuis. Daarmee zouden we graag nog doorgaan. Stel je voor: een gevel met een mooie tekening van Hippolyte Boulenger, boegbeeld van de School van Tervuren, of iets van Somville, ook iemand die in

Tervuren heeft gewoond en gewerkt. We hebben nog een aantal gevels die we ervoor zouden kunnen gebruiken', lacht hij, 'maar zulke projecten zijn een kwestie van centen. En daarvoor beleven we momenteel niet de beste tijd.'

ONDERWIJSMICROBE

We bomen nog wat door over dingen die vader en zoon gemeen hebben. En vrij snel komen ze bij de onderwijsreflex. Hoewel Wim die carrièreoptie nooit echt heeft overwogen, moet hij toegeven dat het gen hem niet vreemd is. Herman: 'Ik heb ooit nog Nederlandse expressie gegeven: interviewtechnieken, presentaties, dat soort dingen. En dat zet Wim nu in zekere zin voort.' 'Klopt', zegt Wim. 'Vooral binnen de VRT geef ik geregeld opleidingen: presentatietrainingen, training van reporters-ter-plaatse, enzovoort. Die onderwijsmicrobe zit er toch ergens in. Uiteindelijk mag ik als nieuwsanker de mensen ook diets maken wat er die dag in de wereld is gebeurd en er wat context bij geven. Dat gebeurt in het journaal natuurlijk niet met het belerende vingertje, maar dingen verhelderen ligt toch niet heel ver van onderwijzen.' De roep van de media klonk voor Wim echter altijd sterker. 'Vrienden vertelden me dat we vroeger zelfs nieuwsbulletins schreven en inlazen op cassette. Zelf ben ik dat vergeten, maar blijkbaar zat die interesse er toch al vroeg in. Ik ben dan rechten gaan studeren, wel altijd met het idee om er nadien nog communicatiewetenschappen bij te nemen. Toen ik beide studies afgerond had, had ik drie opties: ik kon aan de slag als assistent aan de universiteit van Gent, ik kon naar de balie of ik kon bij de VRT beginnen, waar ik stage had gelopen. Ik koos voor de VRT; niet echt een moeilijke keuze, radio en vooral televisie was waar mijn hart lag.'

i WIM DE VILDER VAT DE TIJD IN NIEUW TV-PROGRAMMA

Begin januari 2016 zendt de VRT een nieuw programma van Wim De Vilder uit. Over vijf jaar zal het heten. In drie afleveringen probeert de journalist de tijdgeest te vatten. Wat typeert 2015? Wie had de gebeurtenissen en thema's zien aankomen? Hoe hard is de wereld de afgelopen vijf jaar veranderd en wat is hetzelfde gebleven?

In 2010 interviewde Wim De Vilder zeven vooraanstaande Vlamingen. De hoofdvragen: 'Hoe denk je dat je eigen leven, je omgeving en dat waarmee je bezig bent, er in 2015 uit zal zien? Hoe zal de wereld evolueren?' Vijf jaar geleden hebben we daarvan niet meer dan heel korte fragmenten uitgezonden. De rest ging achter slot en grendel. Dit jaar zoeken we die zeven personen

opnieuw op en bekijken we of alles gelopen is zoals ze verwacht hadden.'

'Als ik vroeg wat ik hen voor over vijf jaar mocht toewensen, zeiden ze alle zeven: een rustiger leven. En daar hebben ze geen van allemaal iets aan gedaan.' Meer specifieke dingen wil Wim De Vilder liever nog niet verklappen; daarvoor moeten we het programma zelf afwachten. Wel is duidelijk dat hij veel plezier heeft beleefd aan het maken ervan. 'Een aantal dingen veranderen op vijf jaar tijd blijkbaar heel weinig, andere zijn juist razend snel geëvolueerd. En het viel me tijdens de opnames vooral op dat verscheidene personen de tijdgeest vrij goed hebben kunnen vatten.'

Je suis mort mais j'ai des amis

Heel menselijke verhalen

FILM

Wat vijftien jaar geleden begon als een kleinschalig initiatief in een kleine bioscoopzaal in Leuven, is vandaag uitgegroeid tot het Holebifilmfestival waaraan maar liefst elf steden en gemeenten in Vlaams-Brabant deelnemen. Drie weken feest voor de liefhebbers van films waarin verhalen van holebi's en transgenders in alle openheid worden verteld.

Op het programma: 23 films verspreid over 11 locaties. Twee films waarvan de titel ons alvast even deed stilstaan, zijn *Reaching for the Moon* en *Je suis mort mais j'ai des amis*.

Je suis mort mais j'ai des amis, gaat over de vriendschap die alles, zelfs de dood overwint. Vier niet meer zo jonge leden van een Belgische punkrockgroep die zich voorbereiden op een tour doorheen de Verenigde Staten krijgen te maken met het plotse overlijden van hun bandleider. Gesterkt door de gedachte dat hun vriendschap grenzen verlegt, beslissen ze hun tournee met hun drieën toch door te laten gaan. Hun trip naar het wilde westen wordt een hele onderneming, maar de echte ontdekkingsstocht begint wanneer de minnaar van hun overleden bandleider ten tonele verschijnt.

Reaching for the Moon speelt zich af in de jaren 50 in New York. De film vertelt het waar gebeurde liefdesverhaal van de bekende Amerikaanse schrijfster Elizabeth Bishop en de Braziliaanse architecte Lota de Macedo Soares. Hoewel de twee passionele en artistieke persoonlijkheden aanvankelijk botsen, kunnen ze er niet omheen dat er een sterke aantrekkingskracht tussen hen beide is. De vijandige gevoe-

lens maken dan ook snel plaats voor een vurig verlangen naar elkaar. De film slaagt erin de liefde tussen twee vrouwen op een ongedwongen manier te brengen. Niet alleen de karakters, ook de sterke dialogen weten te overtuigen. Zoals wanneer Lota zegt: 'I want you to stay', dan twijfel je geen seconde dat elke vezel in haar dit meent. Maar ook wanneer Elizabeth te kennen geeft 'I always felt an alien', weet je dat dit echt is. De intieme scènes in de film getuigen van een puurheid en oprechtheid waardoor je niet langer het gevoel hebt naar een holebifilm te kijken, maar naar een ontroerend liefdesverhaal tussen twee mensen.

'Dat is precies wat we met het holebifilmfestival willen bereiken: verhalen brengen die aangeven dat holebi's en transgenderthema's heel menselijke en dus heel gewone onderwerpen zijn. Wist je dat sommige regisseurs van de geselecteerde films zelf hetero zijn? Is dat niet knap? Dat toont dat we aardig op weg zijn om holebi's en transgenders uit de taboesfeer te halen. Als we zo verder doen, worden deze onderwerpen gemeengoed en maken we dit soort initiatieven op termijn overbodig. Dat zou pas een verwezenlijking zijn!', lacht Philippe Catala, woordvoerder van het Holebifilmfestival. • NATHALIE DIRIX

MA • 16 NOV • 20.30

Je suis mort mais j'ai des amis

holebifilmfestival
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

DI • 17 NOV • 20.30

Reaching for the Moon

holebifilmfestival
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

Meer films in de regio
op www.holebifilmfestival.be

Veertig graden in de schaduw

VORMING

We hebben dit jaar heerlijke vakantie maanden beleefd, maar wat op korte termijn goed is voor een toeristische zonneklopper is niet goed voor onze klimaatverandering. Dat vindt ook geograaf-planoloog Luc Goeteyn. In zijn lezing *40 graden in de schaduw* gaat hij dieper in op de klimaatverandering. 'We kunnen er niet omheen: het klimaat verandert en de mens heeft daar zelf een stevige hand in. De concentratie van koolstofdioxide blijft stijgen, de gemiddelde temperatuur blijft oplopen, extreme weersomstandigheden blijven toenemen. In veel gebieden dreigt waterschaarste of wateroverlast. De problemen lijken niet te overzien. Tenminste, als we alles op zijn beloop laten en niet meteen iets ondernemen.'

Klimaatveranderingen zijn van alle tijden, maar hebben niet altijd dezelfde oorzaak. Zeker is dat zelfs kleine klimaatschommelingen een ingrijpende invloed kunnen hebben op de samenleving. Voor Goeteyn is de conclusie duidelijk: na de industriële revolutie dringen drastische aanpassingen zich op. Luc Goeteyn werkt bij de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) en is adviseur bij de Vlaamse overheid. Hij is coauteur van de boeken *In het oog van de storm en 40°C in de schaduw*. De mooie, natuurlijke omgeving van het kasteel La Motte – het lawaai van de snelweg inbegrepen – is een gepaste plaats voor een dergelijk onderwerp. • MC

MA • 30 NOV • 20.00

40 graden in de schaduw

Luc Goeteyn
Dilbeek, kasteel La Motte, 02 466 20 30

© CHRIS BEWITTE

Een held of een beest?

THEATER

Haast dagelijks worden we geconfronteerd met de afschuwelijke feiten en gevolgen van een oorlog of een aanslag. De Wereldoorlogen I en II zijn lang voorbij, maar zijn de talrijke lokale oorlogen, vooral dan in het Midden-Oosten of Afrika, minder ernstig?

Zorgen ze voor minder leed bij de plaatselijke bevolking, van mensen die niet kunnen of zelfs niet willen vluchten naar andere landen met andere culturen? Regisseur **Piet Arfeuille** van **Theater Malpertuis** vroeg **Tom Lanoye** een stuk te schrijven over de complexiteit van het ontstaan van een oorlog, maar ook over het individuele leed van de betrokkenen. GAZ.

Pleidooi van een gedoemde moeder heet de aangrijpende monoloog.

In deze theatermonoloog – toevertrouwd aan **Viviane De Muynck** als moeder van een gesneuveld zoon – stelt Tom Lanoye een cruciale vraag. Is haar zoon een misdadiger, een moordenaar of een held? Of met andere woorden: ‘Een moeder van een gedode terrorist, haar eigen kind, neemt het woord. Zonder zijn daden te vergoelijken, en zonder zichzelf te sparen, neemt ze de maat van een tijdperk en een maatschappij die alleen maar de maat nemen van haar. Want een moeder bezit niet het alleenrecht op de daden van haar kind. Zo bouwt ze zichzelf, met smartelijk en soms rancuneus genoeg, om tot een spiegel van een hele samenleving. Had mijn zoon zijn misdaden in oorlogstijd gepleegd en in een legeruniform van... hij had een monument gekregen.’ Elke luis-

2015 is al gezien

HUMOR

Comedians genoeg in Vlaanderen. Maar er zijn er toch niet zoveel die in staat zijn om met een iets grondiger kennis van zaken, en een kritische houding die ergens op gebaseerd is, de politieke en maatschappelijke gang van zaken in België én in het buitenland te behandelen. In die zin is **Michael Van Peel** een aanwinst. De Antwerpenaar is niet geheel gespeend van de politieke interesse en de doodgemoedereerde humor van zijn vader, CD&V-politicus Marc Van Peel, en neemt nu al enkele jaren de taak op zich om voor een jaar-overzicht te zorgen. Op eindejaar heet zoiets een oudejaarsconference, maar

Van Peel is nu al zo goed als klaar met zijn huiswerk voor 2015. In Tervuren presenteert hij eind november een van de eerste voorstellingen van zijn gloednieuwe conference. De titel *Van Peel overleeft 2015* is dus nog een beetje voorbarig, maar je mag toch al een lichtjes gechargeerde, dikwijls gefundeerde, en hier en daar geïllustreerde commentaar verwachten op curieuze fenomenen als Islamitische Staat, het kibbelkabinet, of de merkwaardige opmars van Charlie als eigennaam. •MD

ZO • 29 NOV • 20.00

Van Peel overleeft 2015

Tervuren, GC Tervuren, 02 766 53 47

Het verloren koninkrijk

VORMING

Vlamingen en Nederlanders delen een taal. Onze culturen staan dicht bij elkaar. We hebben een gezamenlijke grens en gelijkaardige gewoonten. En voor een deel zelfs een gelijklopende geschiedenis. Men zou kunnen stellen dat we elkaar goed kennen. Maar is dat zo? ‘Het is niet omdat je burens bent dat je elkaar goed kent. Met het project *Beste Buren* willen wij Nederlanders en Vlamingen dicht bij elkaar brengen. In de Druivenstreek organiseren we dit seizoen hierrond heel wat activiteiten, net omdat in deze regio heel wat Nederlanders wonen’, zeggen de organisatoren. Professor emeritus Els Witte neemt met haar lezing *Het verloren koninkrijk* alvast een duik in onze gezamenlijke geschiedenis. Ze vertelt het gekende verhaal van de Belgische revolutie, die in 1830 een einde maakte aan de Verenigde Nederlanden onder koning Willem I. Veel minder bekend is dat de Belgische orangisten zich bijna twintig jaar lang hard hebben verzet tegen de revolutie (1828-1850). ‘De Belgische revolutie was veel gewelddadiger dan historici vroeger durfden toe te geven’, aldus Witte. ‘Bijna twee eeuwen Belgische geschiedenis is een verhaal van de overwinnaars, gefatsoeneerd ten dienste van het Belgische natiegevoel.’ Wie van geschiedenis houdt, mag in Tervuren niet ontbreken. Na de lezing wordt een receptie aangeboden. De inkom is gratis, maar inschrijven is verplicht. •MC

WO • 18 NOV • 20.00

Het verloren koninkrijk

Els Witte

Tervuren, raadzaal gemeente, www.tervuren.be

teraar moet voor zichzelf een antwoord geven. Beschouw ik het menselijk leven als de hoogste waarde in deze wereld? Staat religie of geloof boven een dergelijke daad? Hebben woorden als 'moeten' of 'willen' dezelfde inhoud?

De productie en de prestatie van de fenomenale Viviane De Muynck werden zeer positief ontvangen. 'Het enige waar deze moeder zich aan kan vasthouden, is de zaal, het oog van de gemeenschap', schreef Wouter Hillaert in De Standaard. 'De regisseur liet haar volledig overgeleverd aan zichzelf en het publiek. De scène is één bunker van grijze snelbouwstenen. Alle gordijnen zijn neergehaald. Gaz kiest het kader van een isoleercel, een mortuarium, een echoput met de afmetingen van een rechtszaal. Ontsnappen kan niet meer.' Zijn conclusie ligt voor de hand: voor een moeder kan een kind niet

schuldig zijn. Zolang ze leeft, is het haar zoon, zijn verdediger. Ze kaatst alle verwijten naar de gemeenschap, de opiniemakers, de politici, de welzijnswerkers, de lasteraars en noem maar op. Ze maken van hem afwisselend een held of een beest. 'De ware ontroering volgt aan het slot, waar deze vrouw haar eigen kwetsbare twijfels blootlegt', besluit Hillaert. 'De Muynck laat diep in haar ziel kijken. Ze kijkt niet met haar irissen, maar met haar binnenste, met haar hele historiek.' •MIREK CERNY

DO • 5 NOV • 20.30

GAZ.

Pleidooi van een gedoemde moeder

Theater Malpertuis/Viviane De Muynck

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,

02 255 46 90

De jeugd van tegenwoordig

VORMING

De jeugd van tegenwoordig heeft het niet makkelijk! Zeker niet met al die volwassenen die zich om hen bekommeren. Als we de statistieken mogen geloven maakten we ons langs de ene kant nooit eerder zoveel zorgen over onze kinderen, en lieten we hen aan andere kant ook nooit eerder zoveel aan hun lot over. De enen beweren dat kinderen steeds vroeger steeds meer moeten kunnen, de anderen houden vol dat het met de opvoeding van kinderen almaar bergaf gaat. Volgens het ene krantenbericht zitten kinderen vandaag vooral op de achterbank, aan de pillen en op de tablet, volgens de andere hadden ze nooit eerder de kans om zoveel van de wereld zien. Moeten we ons nu zorgen maken of niet? En zou het misschien kunnen dat wij als volwassenen, in

onze drang om kinderen te vangen in vakjes en statistieken, vooral bezig zijn ons eigen mensbeeld op hen te projecteren? Specialist **Bruno Vanobbergen** denkt van wel. Vanobbergen is doctor in de Pedagogische Wetenschappen, onderzoeker aan de Universiteit Gent, en sinds 2009 ook Vlaams kinderrechtcommissaris. In zijn boek *Het kind van onze dromen* probeert hij duidelijk te maken dat onze hang naar het 'gemiddelde', ideale kind niet altijd even productief is. Kinderen zijn er in alle maten en gewichten en misschien is dat een nuttiger inzicht om naar te handelen. •MB

DI • 24 NOV • 20.15

Het kind van onze dromen

Bruno Vanobbergen, kinderrechtcommissaris

Alsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

Gijzeldrama door kinderoogen

Ondertussen meer dan tien jaar geleden, op 1 september 2004, werden in het stadje Beslan in het Russische Noord-Ossetië meer dan 1.200 schoolkinderen, ouders en leerkrachten gegijzeld. Daarbij kwamen meer dan driehonderd mensen om het leven, waaronder meer dan honderdtachtig kinderen. Niet meteen het onderwerp voor een jeugdtheatervoorstelling? De Brusselse actrice en regisseur **Carly Wijs** vond van wel, en werd met haar debuut als regisseur en schrijfster voor het jeugdtheater meteen geselecteerd voor het recente Theaterfestival 2015.

Wijs maakte *Wij/Zij* bij Bronks met twee relatief jonge vertolkers – actrice **Gytha Parmentier** en danser **Thomas Vantuycm**, die aan de dansschool PARTS studeerde. Zij spelen twee kinderen die als ooggetuigen een soort reconstructie maken van de chaotische gebeurtenissen. Ze doen dat op een zeer energieke, fysieke, nuchtere, nauwgezette, poëtische en humoristische manier. Maar wel volgens hun heel eigen kinderlogica, die tegenover de logica van de volwassenen komt te staan. Op die manier maakt de voorstelling ook een kanttekening bij de zogenaamd objectieve berichtgeving die volwassenen van dezelfde complexe gebeurtenissen maakten. • MB

WO • 18 NOV • 16.00

Wij/Zij (+9j)

Bronks

Dilbeek, CC Westrand,

02 466 20 30

De Pit

TERVUREN Het is een hectische wereld waarin wij voortdurend manoeuvreren. 'Voorzichtig zijn en uitkijken', is de boodschap. Voor slechtzienden en blinden is naar buiten gaan, uit hun vertrouwde, beschermde omgeving, al helemaal een gevaarlijke onderneming. Ganspoel, centrum voor de begeleiding van kinderen, adolescenten en volwassenen met een visuele beperking, wil hierin verandering brengen. Vorig jaar opende in hartje Tervuren De Pit, een splinternieuw huis waar acht slechtziende of blinde jongeren onder begeleiding samenleven. A2D architects tekende het ontwerp in nauw overleg met Ganspoel. De woning is helemaal afgestemd op de noden van de jonge bewoners voor wie lichtinval, geluid en eenvoud heel belangrijk zijn: grote raampartijen met natuurlijk daglicht, gangen met helder, wit kunstlicht en telkens één wand in houtreliëf om weergalming tegen te gaan. Op het gelijkvloers en de eerste verdieping bevinden zich een ruime garage, negen slaapkamers en drie badkamers, alle met felgroene deuren. Vrolijk gekleurde keramische reliëftegels op elke verdieping wijzen de weg en duiden, in braille, de verdieping aan. De jongeren maakten ze samen met kunstenaar Veerle Van den Broeck die ook het beeldhouwwerk in de buitengevel maakte. Boven kom je op de leefverdieping: een grote, open keuken waar zelf gekookt wordt, een zit-hoek met ruim terras en een studio om jongeren in te werken als ze op eigen benen willen staan. Buitengaan en thuiskomen kan veilig in de smalle Nieuwstraat. De gelijkvloerse verdieping springt immers in ten opzichte van de gevellijn zodat ruimte vrij komt voor een overdekt voetpad. En uitgaan, dat doen de jonge bewoners maar al te graag. Zwemmen, judo, winkelen, een wandeling, ... het kan nu allemaal. Dankzij het hartelijke onthaal van burens, vrijwilligers en de gemeente, die zopas aangepaste wandelroutes aanlegde in de belangrijkste omliggende straten, voelen de jongeren zich hier helemaal thuis. • TDW

Channel Zero unplugged

MUZIEK

'Back to basics', zo kan je het nieuwe *Unplugged* album van de Belgische rock 'n roll band, **Channel Zero**, best samenvatten. Ze blazen een aantal epische songs nieuw leven in en doen hiervoor beroep op jazzpianist **Michel Bisceglia**. Een muzikant die al een heel aantal samenwerkingen met muzikale zwaargewichten op zijn palmares heeft staan: Toots Thielemans, Ozark Henry, Hooverphonic, Philippe Catherine en Mauro Pawlowski.

Twintig jaar zijn ze ondertussen bezig. En nog steeds staat er een band op de planken waar de energie van af spat. Deze keer kan je de energie van de metal band live ervaren in een aantal culturele centra in Vlaanderen. Een geschikte biotoop, zeker nu hun songs dat tikkeltje meer krijgen dankzij de verster-

king van een aantal gastmuzikanten en de 'special sound' die Michel Bisceglia aan de nummers wist te geven. 'Voor dit project heb ik alles wat met jazz te maken heeft ver achter mij gelaten. Ik heb vooral mijn ervaring als filmcomponist laten spelen. Dit project heb ik dan ook als een soort film benaderd. Ik wilde vooral op basis van geschikte arrangementen de muziek kleuren of klankeffecten krijgen waarmee je de juiste energie en sfeer creëert', zegt Bisceglia. • ND

VR • 27 NOV • 20.30
Unplugged 2015

Channel Zero
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

Louise Brooks, 1928

Eerste mode

EXPO

In het kader van het Luxemburgse voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie focust Bozar op het Luxemburgse culturele leven. Daar hoort een tentoonstelling bij over de in Luxemburg geboren Amerikaanse fotograaf, schilder en curator **Edward Steichen** (1879-1973). Steichen migreerde als tienjarige met zijn familie naar de Verenigde Staten, begon daar als tekenaar en schilder, kocht ook snel een camera en werkte intens samen met de Amerikaanse fotograaf en galeries Alfred Stieglitz. Zo werkten de twee samen aan het fotomagazine *Camera Work* en toonden ze in hun *Galery 291* op Fifth Avenue voor het eerst werk van Matisse, Cézanne, Picasso, Rodin op Amerikaanse bodem. Steichen wordt beschouwd als de

Helpende handen

HUMOR

Helpende handen is een tragikomische theatervoorstelling die werd opgebouwd rond de vraag: 'Hoe egocentrisch is de Moeder Teresa in elk van ons?' Het duo **Veerle Malsschaert** en **Tania Poppe** probeert hierop een eerlijk en tegelijkertijd onthutsend antwoord te geven. Ze spelen de rol van twee verpleegsters die zich als witte engelen tussen allerlei ellende en ziektebeelden een weg banen. Waar zij langskomen, komt er meteen een vloed van zorg, toewijding maar ook verbetenheid over je heen. Dit stuk zet je dan ook aan het denken. Is die tsunami van liefdevolle zorg echt wel zo liefdevol als op het eerste zicht lijkt? Schuilt er achter al deze zorg en aandacht niet in de eerste plaats de nood aan aandacht voor zichzelf? Malsschaert en Poppe

wagen het niet alleen deze grensverleggende vragen te stellen, ze brengen het antwoord eveneens op een grensverleggende manier. Met dit stuk wagen ze namelijk de sprong naar stand-up tragedy. 'We zien dat dit stuk binnenkomt bij het publiek. Vaak roept het heftige emoties op. Behalve waw! of wohow! vinden mensen meestal niet meteen de woorden om te omschrijven wat dit stuk met hen doet. Dat het stuk hen niet koud laat en als een ontlading werkt; zoveel is zeker', zegt Poppe. •ND

DO • 12 NOV • 20.00
Helpende handen

Malsche Poppe
Linkebeek, GC de Moelie,
02 380 77 51

fotograaf

eerste modiefotograaf, werkte in het interbellum voor de magazines Vogue en Vanity Fair, en kreeg beroemdheden als Greta Garbo, Marlène Dietrich en Franklin Roosevelt voor de lens. Na de oorlog werd hij fotocurator voor het Museum of Modern Art (MoMA) in New York. Bozar zoomt in op zijn oeuvre en plaatst de tentoonstelling in een hedendaags perspectief met het werk van vier laureaten van de tweejaarlijkse Edward Steichen Award die jonge Europese hedendaagse kunstenaars steunt. •MB

13 NOV TOT 5 JAN

Steichen!
Making meaning of a legacy

Brussel, Bozar,
www.bozar.be

De macht van de leugen

THEATER

In Duitsland is het theaterstuk *Een Oscar voor Emily* al jaren een kaskraker. In België moet het stuk nog van de grond komen, maar er werd alvast voor twee acteurs van formaat gekozen. **Leah Thys** en **Jo De Meyere** vertolken de rol van twee oudere acteurs die zich voorbereiden op een avond die voor hen van fenomenaal belang is. Die avond gaan ze namelijk naar de jaarlijkse Oscaruitreiking.

Ze komen allebei in aanmerking voor een prijs en het is dan ook niet verwonderlijk dat ze bloednervus zijn. Om de tijd en de spanning wat te doden, halen ze allerlei ervaringen op, citeren ze Shakespeare, kibbelen ze over de outfit die ze die avond zullen dragen. Deze hectische toestand gaat een hele tijd door tot

de jonge Jeff hun maaltijden komt brengen. Plots hebben ze een toeschouwer in huis, die maar al te graag naar hun verhalen luistert. Al snel blijkt dat niet alles wat ze vertellen ook waar is... Een Oscar voor Emily is een mooi en tegelijkertijd ontroerend stuk dat ons confronteert met de macht van de leugen en de kracht van de waarheid. •ND

Een Oscar voor Emily

Thys, De Meyere & Devos
ZO • 8 NOV • 14.00
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30
VR • 20 NOV • 20.30
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

PODIUM

THEATER

DO • 5 NOV • 20.30

GAZ. Pleidooi van een gedoemde moeder

Theater Malpertuis/ Viviane De Muynck
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

Een Oscar voor Emily

Thys, De Meyere & Devos

ZO • 8 NOV • 14.00

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

VR • 20 NOV • 20.30

Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

Oom Wanja

De Spelerij

VR • 13 NOV • 20.30

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DO • 19 NOV • 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

ZA • 14 NOV • 20.00

Arabische nacht

Ensemble Leporello & vzw Hardcore
Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

Wit is altijd schoon

HetGevolg/ Het Paleis

ZA • 14 NOV • 20.30

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

DI • 17 NOV • 20.00

Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

DI • 24 NOV • 14.30

Weest vreugdevol om uw talenten

Steph Goossens

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

WO • 25 NOV • 20.30

Bastaard

Kyoko Scholiers & Louis Van der Waal
Humbeek, Eldorado,
02 466 20 30

DO • 26 NOV • 20.30

Pardon, sorry dat ik leef

Skagen

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

VR • 27 NOV • 20.30

Geloof, Hoop en Liefde

De Roovers/ Froefroe

Dilbeek, CC Westrand,

02 466 20 30

KIDS

DI • 3 NOV • 15.00

De kleine prins (+6j)

familiefilm

Grimbergen, CC Strombeek,

02 263 03 43

DI • 3 NOV • 15.00

Kikkerkus (5-10j)

Els Trio

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

WO • 4 NOV • 14.00

De pingüins van Madagascar (+6j)

Wemmel, GC de Zandloper, 02 460 73 24

WO • 4 NOV • 15.00

Shaun het schaap

Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

WO • 4 NOV • 15.00

Minions (+6j)

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

WO • 4 NOV • 15.00

Gus (+5j)

familiefilm

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

VR • 6 NOV • 19.00

8 years, 5 months, 4 weeks, 2 days (+7j)

Bert & Fred

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

ZA • 14 NOV • 11.00 EN 15.00

Mouw (1,5-4j)

Theater De Spiegel

Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

ZO • 15 NOV • 10.30

Kleine Anna en lange oom (+3j)

familiefilm

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

De vier seizoenen (+4j)

Kapitein Winokio

ZO • 15 NOV • 15.00

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

ZO • 29 NOV • 15.00

Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

ZO • 15 NOV • 15.00

Octavio's Elektro

Tal en Thee

Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

WO • 18 NOV • 14.00

Ik en den Theo (3-12j)

White Stripes for kids

Drogenbos, GC de Muse, 02 333 05 70

WO • 18 NOV • 10.30

Het diner

Theater aan de stroom

Alsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

WO • 18 NOV • 16.00

Wij/Zij (+9j)

Bronks

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZA • 21 NOV • 16.00

Als de muziek stopt

Bruocsella Symphony Orchestra

Brussel, CC Sint-Pieters-Woluwe,

0496 52 12 21

ZO • 22 NOV • 16.00

Stof (+6j)

Het Wolk

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZO • 22 NOV • 15.00

Wachten op Sinterklaas (+4j)

Kinderenvandevilla

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

ZO • 22 NOV • 15.00

Ay Ramon!

familiefilm

Alsemberg, CC de Meent,
02 359 16 00

ZA • 28 NOV • 17.00

De sint zijn boek is zoek (+3j)

Tervuren, GC Tervuren,

02 766 53 47

ZA • 28 NOV • 19.00

Erik of het kleine insectenboek (8-13j)

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

ZO • 29 NOV • 14.30

Sinterklaasfeest

vzw Grensland

Wemmel, GC de Zandloper, 02 460 73 24

ZO • 29 NOV • 14.00

Sinterklaas-happening (2,5-9j)

Grimbergen, CC Strombeek,

02 263 03 43

HUMOR

DO • 5 NOV • 20.30

Van mij mag het

Bert Gabriëls

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

VR • 6 NOV • 20.30

Eco Diva

Veerle Malschaert

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZA • 7 NOV • 20.00

Kloenke

Han Solo

Sint-Genesius-Rode,

GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

ZO • 8 NOV • 20.30

Henk

Schudden

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

DO • 12 NOV • 20.00

Helpende handen

Malsche Poppe

Linkebeek, GC de Moelie, 02 380 77 51

DO • 12 NOV • 20.30

Freddy twijfelt

Freddy De Vadder

Asse, Oud Gasthuis,
02 456 01 60

DE KLEINE PRINS (3/11)

KIKKERKUS (3/11)

FREDDY TWIJFELT (12/11)

VR • 13 NOV • 20.00

De fun, de hits

Henk Rijckaert
Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

DO • 19 NOV • 20.00

Megalomaan

William Boeva
Wommel, GC de Zandloper, 02 460 73 24

DO • 19 NOV • 20.15

Café Kruismans

Alsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

DO • 26 NOV • 20.30

Accident de parcours

Nigel Williams
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

DO • 26 NOV • 20.00

Stop met klagen

Steven Vromman
Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

ZA • 28 NOV • 20.30

Een perfect huwelijk

Komedie Compagnie
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZO • 29 NOV • 20.00

Van Peel overleeft 2015

Tervuren, GC Tervuren, 02 766 53 47

LITERATUUR

21 TOT 29 NOV

Voorleesweek

Sint-Pieters-Leeuw, bibliotheken,
02 371 22 64

ZO • 22 NOV • 11.00

Shakespeare verliefd

Alsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

DANS

20 EN 21 NOV • 20.30

Verklärte Nacht

Rosas
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

SENIOREN

DI • 10 NOV • 14.00

Dansnamiddag

Maleizen, De Rank, 02 657 31 79

ZO • 15 NOV • 15.00

Magriet Hermans & Marc Dex

Wommel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

DI • 17 NOV • 14.00

Teen en tander

Luc Caals
Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

DO • 19 NOV • 14.30

Luc Caals & Gery's Big Band

Asse, Oud Gasthuis,
02 456 01 60

ZO • 29 NOV • 15.00

In de 14 billekens

David Davidse, Amaryllis Temmerman
& het orgel van Decap
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

Oorlogsgeleerden II

Van Lierde, Coomans,
Tomme & Schreurs
VR • 6 NOV • 20.15
Brussel, GC De Linde, 02 242 31 47
VR • 13 NOV • 14.30
Sint-Genesius-Rode, GC de Boesdaal-
hoeve, 02 381 14 51

ZA • 7 NOV • 20.30

Van Hierboven

Yevgueni
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

DI • 10 NOV • 20.30

Radio Guga & dj Axel Deseleire

jaarmarktconcert
Sint-Pieters-Leeuw, loods Topstraat

Oogcontact van de eenzaamste soort

Spinvis & Saartje Van Camp
WO • 11 NOV • 20.30
Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79
DO • 12 NOV • 20.30
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90
ZA • 14 NOV • 20.30
Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

ZA • 14 NOV • 20.30

Napoleon XXIII

Jelle Cleymans
Kraainem, GC de Lijsterbes, 02 721 28 06

ZA • 14 NOV • 20.30

Cavalier seul

Guido Belcanto
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

ZO • 15 NOV • 14.00

Goed geconserveerd

Croonenberghs, Van Herwegen & Muës
Hoeilaart, GC Felix Sohie, 02 657 05 04

MA • 16 NOV • 20.30

Lennaert Maes & de Bonski's gaan voor goud

Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

WO • 18 NOV • 20.30

The Stranglers

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

ZA • 21 NOV • 20.30

The Mess

Daan
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

VR • 20 NOV • 20.15

Joost Zweegers solo

Novastar
Alsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

20 EN 21 NOV • 20.30

Op de groei

Bart Peeters
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZA • 21 NOV • 20.00

Halve finale Nekkanacht

Sint-Genesius-Rode, GC de Boesdaal-
hoeve, 02 381 14 51

ZA • 21 NOV • 20.00

Solo

Jef Neve
Meise, GC De Muze van Meise, 02 892 24 40

WO • 25 NOV • 20.30

Huun Huur Tu

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

DO • 26 NOV • 14.00

Als de liefde niet bestond

Damen, Verschuieren & Meyer
Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

DO • 26 NOV • 20.30

Flip doet het zelf

Flip Kowlier
Humbeek, Eldorado, 02 466 20 30

VR • 27 NOV • 20.30

Unplugged 2015

Channel Zero
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

VR • 27 NOV • 20.30

De parels en de zwijnen

Rick De Leeuw
Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

VR • 27 NOV • 20.30

Ik tel tot tien

Jackobond
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

ZA • 28 NOV • 20.00

Winterconcert

Fanfare De Eendracht
Meise, GC De Muze van Meise, 02 892 24 40

KLASSIEK

ZO • 8 NOV • 15.00

Peter en de wolf (+5j)

Oxalys & Stefaan Degand
Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

DI • 10 NOV • 14.00

Charlotte Bary & Esther-Ellen Van der Veen

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

ZA • 14 NOV • 20.30

Vitaly Samoshko

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

IK TEL TOT TIEN (27/11)

DHEEPAN (10 EN 29/11)

CAFARD (10/11)

ZO • 15 NOV • 11.00

Vierde aperitiefconcert

Hamme-Merchtem, Sint-Gudulakerk, 0475 24 84 95

VR • 27 NOV • 20.30

Op en top romantiek

Taurus strijkkwartet
Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

ZO • 29 NOV • 11.00

Aperitiefconcert

Van Overloop, Dahon,
Impe & Vaerenbergh
Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

JAZZ

WO • 18 NOV • 20.15

Keenroh xl

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

MA • 2 NOV • 20.30

Lee & Cindy C.

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

DI • 3 NOV • 20.30

Paradise Trips

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

Le tout nouveau testament

DI • 3 NOV • 20.30

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO • 8 NOV • 20.00

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

DO □ 5 NOV □ 14.00

The Artist

Kraainem, GC de Lijsterbes, 02 721 28 06

WO • 4 NOV • 19.00

Fantastic Four

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

WO • 4 NOV • 20.00

Foute vrienden

Wezembek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

MA • 9 NOV • 20.30

Café Derby

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

Dheepan

DI • 10 NOV • 20.30

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZO • 29 NOV • 20.00

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

DI • 10 NOV • 20.30

Cafard

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO • 15 NOV • 20.00

Everything will be fine

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

MA • 16 NOV • 20.30

Je suis mort mais j'ai des amis

holebifilmfestival
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

DI • 17 NOV • 20.30

The Duke of Burgundy

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DI • 17 NOV • 20.30

La Giovinezza

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DI • 17 NOV • 20.30

Reaching for the Moon

holebifilmfestival
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

WO □ 18 NOV □ 20.30

Café Derby

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

DO • 19 NOV • 15.00 EN 20.00

Pride

holebifilmfestival
Wezembek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

18 EN 25 NOV

Holebifilmfestival

Sint-Pieters-Leeuw, De Merselborre,
02 371 22 18

WO • 18 NOV • 19.30

Les Liberterres

film en debat
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZO • 22 NOV • 20.00

M. Holmes

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

MA • 23 NOV • 20.30

Southpaw

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

DI • 24 NOV • 20.30

Maryland

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DI • 24 NOV • 20.30

Pride

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

WO □ 25 NOV □ 20.30

Terug naar morgen

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

VR • 27 NOV • 14.00 EN 20.00

Brabançonne

Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

6, 7, 8 EN 14, 15 NOV

Bewegen/ bewogen

Leeuw-Art
Sint-Pieters-Leeuw, kasteel Coloma

TOT 8 NOV

The Light of the Moment

Eric Lowie
Asse, Oud Gasthuis,
02 456 01 60

TOT 8 NOV

Twice Upon a Castle

Gaasbeek, kasteel van Gaasbeek,
www.kasteelvangaasbeek.be

TOT 11 NOV

Tinctoria

Sandrine de Borman
(artist in residence)
Meise, plantentuin,
02 260 09 70

13 NOV TOT 12 DEC

Ute Resch & Bernard Sercu

Asse, Oud Gasthuis,
02 456 01 60

13 NOV TOT 5 JAN

Steichen! Making meaning of a legacy

Brussel, Bozar,
www.bozar.be

14 EN 15 NOV

Teken- en schilderclub Davidsfonds

Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

14 TOT 22 NOV

De Miks

groepstentoonstelling
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

28 EN 29 NOV

10x10 expo

Sint-Genesius-Rode, CC Wauterbos,
www.kunstkring10x10.be

TOT 31 DEC

Fiona O'Farrell

Kam kiest voor kunst
Wezembek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

TOT 17 JAN

Stars & Strips

Tervuren, galerij KIT, 02 766 53 60

TOT 24 JAN

Imagine Istanbul

Brussel, Bozar,
www.bozar.be

SOUTHPAW (23/11)

STEICHEN! (13/11 TOT 5/1)

NOORWEGEN (9/11)

VORMING

MA • 9 NOV • 15.00

Noorwegen, natuurparadijs

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

MA • 9 NOV • 19.00

Maak kennis met tablets

Arch'educ
Jezus-Eik, GC de Bosuil,
02 657 31 79

DI • 10 NOV • 14.00

Hoe duurzamer omgaan met materialen

Karel Van Acker
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DO • 12 NOV • 20.00

Luthomania xl

lezing-concert
Grimbergen, sacristie abdijkerk,
02 263 03 43

MA • 16 NOV • 19.00

Leer werken met je Android-tablet

Arch'educ
Jezus-Eik, GC de Bosuil,
02 657 31 79

WO • 18 NOV • 20.00

Het verloren koninkrijk

Els Witte
Tervuren, raadzaal gemeente,
www.tervuren.be

DI • 24 NOV • 20.15

Het kind van onze dromen

Bruno Vanobbergen,
kinderrechtencommissaris
Aalseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

DI • 24 NOV • 14.00

Brussel, kleine wereldstad

Eric Corijn
Dilbeek, kasteel La Motte,
02 466 20 30

MA • 30 NOV • 20.00

40 graden in de schaduw

Luc Goeteyn
Dilbeek, kasteel La Motte,
02 466 20 30

OP STAP

ZO • 8 NOV • 14.00

Het natte Zoniënwoud

Hoeilaart, Bosmuseum,
www.ngz.be

ZO • 15 NOV • 14.00

Stars & stripswandeling

Tervuren, markt, 02 766 53 4

VARIA

ZO • 8 NOV • 9.00

Autostrip rally

Tervuren, markt,
02 766 53 40

DO • 12 NOV • 20.00

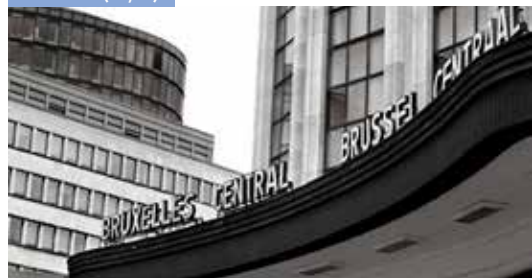
Fillage, sur mesure

circustrio
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

Voor meer activiteiten in de Rand,
zie www.uitinderand.be

Het volledige vormingsaanbod
van Arch'educ vind je op
www.archeduc.be

BRUSSEL (24/11)

PLAK EEN STICKER EN WIN!

Wil je een sticker van RandKrant? Een blauwe of een rode? Mail je adres naar randkrant@derand.be en wij sturen je de sticker.

Mail ons een foto van waar je de RandKrant sticker plakte en **maak kans op gratis tickets of een boek!** De winnaars worden op de site bekend gemaakt.

We verwijzen nog even naar onze editie van oktober, want RandKrant wordt elke maand nog slechts in de helft van onze regio gratis bus aan bus verdeeld. Wie onze vorige editie gemist heeft, kan die raadplegen op onze website www.randkrant.be.

WAAROVER HADDEN WIJ HET IN OKTOBER?

De toekomst van Brussels Airport, Pascal Braeckman, ooit klankman van Clouseau en nu van verschillende tv-programma's, jongerentelefoon Awel, choreograaf Helder Seabra, het sociaal economiebedrijf Casablanca, op stap in de buurt van de Herisemolen, in het spoor van gebarentolk Veronique Caluwaerts, Helga Cornand, taalcoach in sportclubs, een fotoreeks over kapelletjes in de Rand, en het verhaal van Yuri Leikind uit Wit-Rusland.

ABONNEMENT

Neem een abonnement en krijg alle edities van RandKrant (9 nrs./jaar) in de bus. Schrijf 15 euro over als je in de Vlaamse Rand woont, 20 euro als je buiten de regio woont.
Rek.nr. BE 58 0910 2113 1679.

WIN

Neem een abonnement op
RandKrant en win het boek
Maan en zon van Stefaan Brijs!

Je vindt RandKrant ook in een aantal verdeelpunten.
Voor de adressen hiervan: zie www.randkrant.be

Het laboratorium van Spinvis

Heel november en een stukje van december toert Spinvis nog door Vlaanderen en Nederland met het lichtgevoelige muziekprogramma *Oogcontact van de eenzaamste soort*. De bezetting is klein, de sfeer intiem.

TEKST Ines Minten • FOTO Filip Claessens

De liedjes werden uitgekleed tot op het bot en noot voor noot weer uitgedost voor het theaterpodium. Erik de Jong en Saartje Van Camp bedienen met zijn tweeën een batterij instrumenten, elektronica én het licht. 'Met schaduw en licht maken we een hele wereld.'

IETS KLEINS

'Onze vorige voorstelling was een opera met dans en koor, met veel mensen en grote budgetten. Dat was fijn, maar nu wilden we iets kleins maken, alleen met ons tweeën', vertelt Erik de Jong, alias Spinvis. 'Al snel dachten we: *we maken de muziek en de teksten zelf, laten we dan ook het licht in eigen handen nemen.*' Op het podium staan allerlei soorten lampen. Terwijl ze spelen, bedienen de muzikanten die zelf. Zo

wordt het licht een instrument op zich. 'Doorgaans is het publiek zich nauwelijks bewust van de werking van het licht. Het lijkt allemaal automatisch te gaan. In deze show zie je twee mensen met lampen aan de gang. Dat vind ik mooi om te zien: iemand die gewoon iets aan het doen is. En door wat we met het licht doen, tonen we het publiek hoe je de ander daarmee in de kijker kunt zetten of net helemaal kunt uitwissen. Het licht vertelt een verhaal zonder woorden.'

Van Camp: 'We doen echt alles zelf op het podium. We zijn met zijn tweeën, en kunnen elk maar één instrument tegelijk bespelen. Daarom gebruiken we allerlei *loops* die we live op het podium opnemen en weer afspelen. Je ziet alles gebeuren: je bent er als toeschouwer helemaal bij.' De Jong: 'Je ziet ons vooral ook proberen, want als er eens iets misgaat, merk je dat meteen. Je bent dus voor één keer ooggetuige van een muzikaal laboratorium dat meestal gesloten blijft.'

TROOST DOOR HERKENNING

De titel van de theatershow is een zinnetje uit een nummer van Spinvis' vorige album. 'Die regel is een eigen leven gaan leiden. Voor oogcontact heb je twee mensen nodig, en licht.

Oogcontact veronderstelt contact: je moet iemand kennen of herkennen. Bij oogcontact van de eenzaamste soort herken je vooral elkaars eenzaamheid. Je kunt die eenzaamheid misschien niet opheffen, maar het herkennen op zich biedt een zekere troost. Dat is de leidende idee van de voorstelling geworden', zegt De Jong. Meer dan een vaststaand verhaal, draagt de voorstelling een levensgevoel uit, waarin vertrouwen tussen artiesten en publiek bovengemiddeld belangrijk is. 'Ga maar zitten en vertrouw maar op wat we doen. Dat is het startpunt. Van daaruit nemen we het publiek mee in onze wereld.'

Toen Spinvis en Van Camp hun voorstelling begonnen samen te stellen, lag het begin heel snel vast. Vanaf dat eerste punt hebben ze de show opgebouwd als een choreografie: nu doe ik dit en vervolgens doe jij dat. 'Op die manier is het een heel precies vlechtwerkje geworden, dat authentiek klinkt, precies omdat je het allemaal voor je ogen ziet gebeuren.'

Hoe komt zo'n vlechtwerk tot stand? 'Door te beginnen', lacht Van Camp. 'Bij de start heb je ideeën zonder concrete invulling, een gevoel, maar geen materie. Die materie moet je maken door uit te proberen. Klinkt iets niet, dan gooi je het weg. Zit er iets in, dan bewaar je het. Tijdens dat soort repetities mag alles. Je moet ook openstaan voor dingen waarvan je misschien vooraf niet dacht dat ze iets kunnen bijbrengen.' De Jong: 'Fouten zijn dan zelfs welkom, want ze kunnen deurtjes naar nieuwe ideeën worden.'

De Jong en Van Camp zitten op eenzelfde professionele golflengte. 'Tussen ons gaat samenwerken gemakkelijk', zegt De Jong. 'Aan gelijkgestemden hoef je niet telkens uit te leggen wat je belangrijk vindt en waarom. Dat is leuk, want je bereikt sneller resultaten.' Van Camp: 'In se kun je met iedereen samenwerken, maar met sommige mensen kost het meer moeite: je doet elk je ding en het resultaat is een pure samenvoeging van beide. In zulke gevallen kom je uitgeput van een repetitie thuis. Als ik met Erik samenwerk, voel ik me nadien groter dan ik ben, terwijl we uiteindelijk ook maar elk doen wat we kunnen.'

www.spinvis.nl

Oogcontact van de eenzaamste soort

Spinvis & Saartje Van Camp

WO • 11 NOV • 20.30

Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

DO • 12 NOV • 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

ZA • 14 NOV • 20.30

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

5 | Sociale economie

Plooien glad strijken steeds moeilijker

De Strijkwinkel bedient zijn klanten in drie winkels in Vilvoorde, Machelen en Grimbergen. Dit sociale economiebedrijf schept werk voor de zwakste groepen op de arbeidsmarkt, maar met het nieuwe maatwerkdecreet wordt dit almaar moeilijker.

TEKST Gerard Hautekeur • FOTO Filip Claessens

Onze Strijkwinkel is als sociaal economiebedrijf uniek in Vlaanderen', vertelt algemeen directeur Michel Renders. 'We leggen ons enkel toe op het strijken en doen geen andere activiteiten. Klanten brengen hun wasgoed binnen en na twee dagen kunnen ze het ophalen, gestreken en desgewenst geplooid. Ook enkele grote bedrijven laten hun werkkledij bij ons strijken. Twee werknemers voeren retouches uit, zoals knopen aannaaien, kledingstukken inkorten of uitleggen, gordijnen aanpassen. Het gros van onze klanten zijn tweeverdie-

ners die gebruik maken van dienstencheques. We bieden onze diensten aan in het kader van de dienstencheques.'

'Een aantal restaurants laten hun tafellinnen strijken in de Strijkwinkel omdat wij alles nog manueel doen. 'We factureren die bedrijven hiervoor, want zij kunnen geen dienstencheques gebruiken. Die commerciële activiteit is een middel om ons sociaal doel te verwezenlijken en wordt in de toekomst belangrijker.'

KANSEN SCHEPPEN

'De Strijkwinkel telt dertig werknemers. Twee derden heeft een dienstenchequecontract en een derde zijn leefloontrekkers die via het OCMW bij ons worden tewerkgesteld. Buiten de kleermaker en de chauffeur zijn het allemaal vrouwen. Vanaf de start van de Strijkwinkel hebben we ervoor gekozen om de zwaksten op de arbeidsmarkt een kans te geven. Het zijn mensen die al overal hebben geprobeerd en nergens aan de bak komen. Daarom zetten we zwaar in op vorming, opleiding en begeleiding. Tachtig procent van de werknemers die in dienst komt, kent amper Nederlands. Het betreft vrouwen van heel diverse herkomst. Bij ons krijgen ze twee halve dagen per week taalles. Er zijn ook taalcoaches op de werkvloer en andere taalprojecten. We brengen hen arbeidsattitude en sociale vaardigheden bij. Hierdoor ligt de productiviteit laag. Per uur wordt er 34 minuten effectief gewerkt. De overige 26 minuten gaan naar omkadering, opleiding, aandacht voor persoonlijke vragen en problemen. Die sociale doelstelling komt met het nieuwe maatwerkdecreet ernstig in het gedrang', constateert Renders.

MAATWERKDECREET

'Tot eind 2015 is de Strijkwinkel nog erkend als sociale werkplaats, nu maatwerkbedrijf genoemd. We hebben beslist om niet in te stappen in de regeling van het nieuwe Vlaamse maatwerkdecreet voor de sociale economie. We tellen voldoende personeelsleden om in aanmerking te komen voor erkenning, maar we vinden de eisen van het nieuwe decreet onhaalbaar. De winstmarges van de Strijkwinkel liggen heel laag. Per dienstencheque houden we amper één euro over. Met het maatwerkdecreet worden de overheadkosten voor ons te zwaar en resten er nauwelijks middelen voor vorming en opleiding. Per 1 januari 2016 stopt de Strijkwinkel als maatwerkbedrijf en gaan twintig van de dertig medewerkers over naar het sociale economiebedrijf Televil, waar ze andere activiteiten zullen uitvoeren.

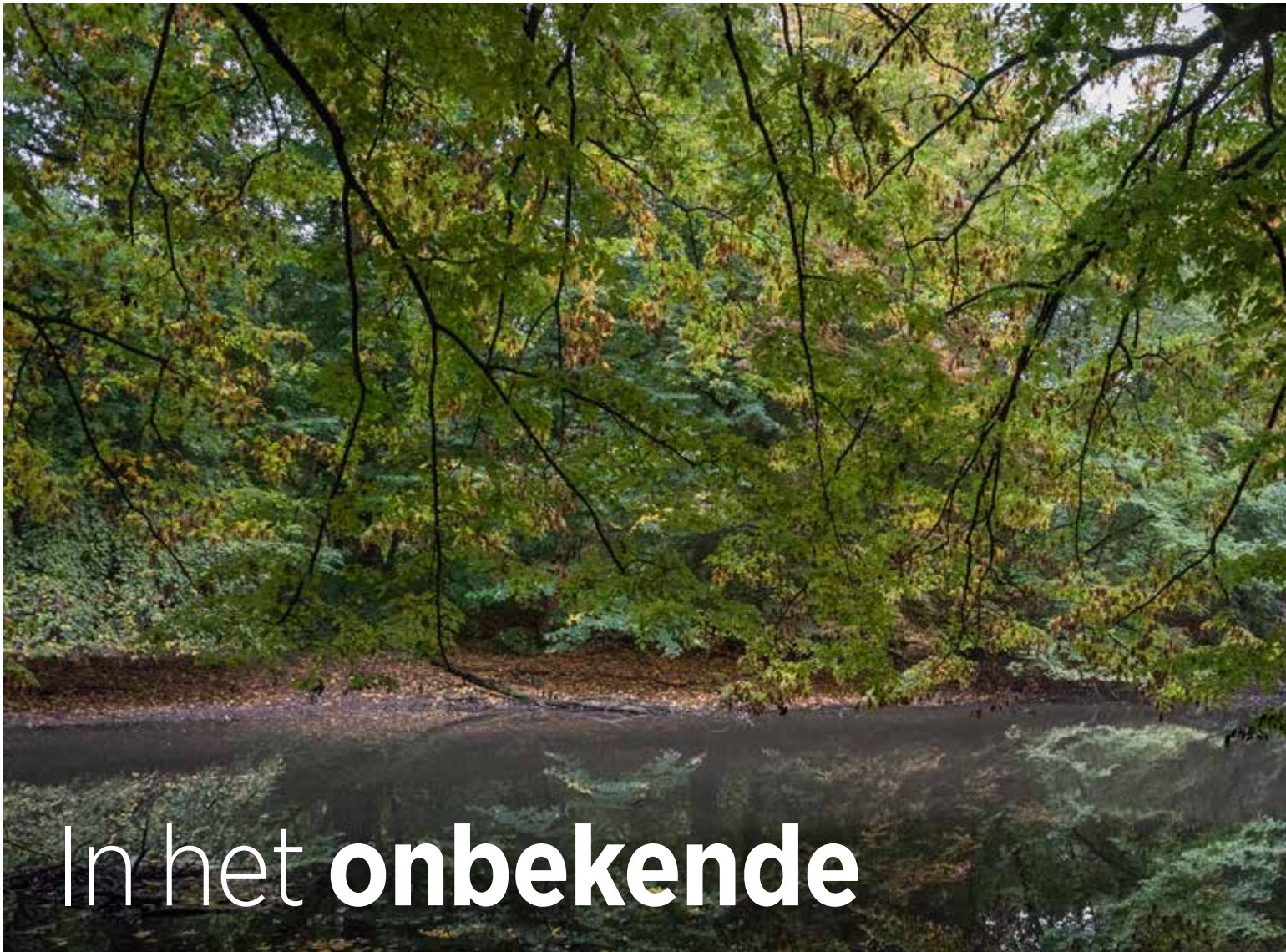
ZWAKSTEN DE DUPE

De Strijkwinkel gaat verder als dienstenchequebedrijf met zijn strijkactiviteiten. 'We blijven mikken op de tewerkstelling van leefloontrekkers in samenwerking met de OCMW's en op kandidaten uit de doelgroep van de VDAB, maar om financieel het hoofd boven water te houden, moet de productiviteit van de werknemers omhoog. Daardoor kunnen we helaas niet langer de zwakste kandidaten op de arbeidsmarkt aantrekken, want we hebben niet meer de middelen voor de intense begeleiding.' Renders vindt het pijnlijk dat uitgerekend de zwaksten op de arbeidsmarkt hiervan de dupe zijn.

i www.strijkdiensten.be

FR IL EST DE PLUS EN PLUS DIFFICILE DE REPASSER LES PLIS

Le Strijkwinkel sert ses clients dans trois magasins à Vilvoorde, Machelen et Grimbergen. Cette entreprise d'économie sociale procure du travail aux catégories les plus faibles sur le marché du travail, mais cela devient de plus en plus difficile avec le nouveau décret sur le travail sur mesure. 'Le Strijkwinkel compte trente travailleurs. Deux tiers ont un contrat de titres services et un tiers sont des travailleurs d'insertion engagés chez nous via le CPAS. Depuis le lancement du Strijkwinkel, nous avons fait le choix de donner une chance aux plus faibles sur le marché du travail. C'est la raison pour laquelle nous misons sur la formation et sur l'accompagnement', dit le directeur général Michel Renders. 'A la suite du nouveau décret flamand sur le travail sur mesure dans le secteur de l'économie sociale, nous devons revoir notre fonctionnement: il faut augmenter la productivité. Ce qui élimine d'office les plus faibles sur le marché du travail. C'est pénible.'

In het onbekende

Begin dit jaar deed Natuurpunt in Zemst een opmerkelijke aankoop met het Dalemansbos. Het gaat om een voormalig jachtdomein dat decennialang afgesloten bleef voor het grote publiek.

TEKST Herman Dierickx • FOTO Filip Claessens

Vanaf 4 oktober is dat definitief verleden tijd, want nu ligt er een permanent openbaar wandelpad in het gebied, dat aansluit op de wandelwegen van het pittoreske landschap van de Wormelaar. Deze parel ligt op minder dan tien kilometer van de Noordrand. Een uitstapje ernaar toe kost dus helemaal geen moeite.

OMGEVORMD

Zoals het Dalemansbos er nu uit ziet, bestaat het bijna honderdvijftig jaar. De aanleg als jachtdomein dateert van de tweede helft van de 19e eeuw; de oudste bomen zijn toen aangeplant. Mensen uit de regio kennen het aansluitende Wormelaar maar al te goed. Het gaat om één van de mooiste plekjes van het al bij al nog groene Zemst. Het aangekochte gebied ligt te midden van oude boomgaarden, malse graslanden die al sinds vele jaren zijn omgevormd naar mooie natuurpercelen, restbosjes, grachten, ruigten en nog wat akkers die in beheer zijn bij plaatselijke boeren. Vlak daarnaast ligt ook nog het gebied Nayakker, waar mooie natuurwaarden aanwezig zijn in de vorm van wat extensief beheerde graslanden en poelen.

BOMEN VAN 100 JAAR
Alles samen gaat het om een gebied van ongeveer 200 ha dat een weinig bewoonde zone vormt tussen de dorpskommen van Zemst en Zemst-Laar. Er lopen wel een paar sluiptwegen door waar automobilisten jammer genoeg graag gebruik van maken. Maar verder is dit dus een leuk wandelgebied waar je allerlei ontdekkingen kunt doen.

Zo vind je in het nagelnieuwe natuurgebied bijvoorbeeld ettelijke oude bomen van meer dan honderd jaar. Tegelijk kun je de mooie fazantenkooi bewonderen, een prachtstuk in zijn genre. Of wat te denken van de pittoreske vijverpartij waar de natuur in de toekomst

meer dan ooit kansen zal krijgen? En dan hebben we het nog niet gehad over de restanten van de eendenkooi; een herinnering aan nog niet zo lang vervlogen tijden toen ze dienst deed om op eenden te jagen.

ZOALSTOEN

Het Dalemansbos zelf is een aaneengesloten geheel van bijna 25 ha. De boomgaarden en graslanden liggen er rond gedrapeerd, zoals de eerste boomgaard er bijna honderdvijftig jaar geleden is aangeplant. Alles samen gaat het om een kernnatuurgebied van ongeveer 50 ha, met er tussenin aangename wandelwegen, maar jammer genoeg ook de bijwijken redelijk drukke en smalle Wormelaarstraat.

Hou in ieder geval in het achterhoofd dat alles er nog min of meer bijligt zoals het de voorbije decennia langzaam wat verwaarloosd is geweest. Op termijn plant de plaatselijke afdeling van Natuurpunt een uitgekend beheer dat de aanwezige natuur een boost zal geven. Tja, in feite is het werk daar nooit af en zijn er altijd handen tekort. Een goede verstaander...

Een deel van het wandelpad loopt door een majestatische dreef en enkele landwe-

gen die je laten kennismaken met het hart en de ziel van de Wormelaar. En je maakt kennis met graslanden die al jarenlang een extensief maai- en grasbeheer krijgen. In samenwerking met enkele boeren zijn deze percelen omgevormd van een saai monotoon raaigrasveld naar een bloemen- en dierenrijke leefgemeenschap met een diverse natuurontwikkeling. Op de perceelgrenzen groeien volop gevarieerde hagen en houtkanten waar vele insecten, zoogdieren en vogels zich thuis voelen. Ze zijn een uitstekend woongebied waar de aanwezige soorten probleemloos hun leven leiden en de kans krijgen zich mooi te ontwikkelen. Het paradepaardje onder de planten is de grote pimpernel, maar die is nu uitgebloeid zodat enkel de halfvergane bladrozetten nog aanwezig zijn. Vanaf mei tot september zie je deze plant in grote getale en in vol ornaat pronken in de aanwezige hooilanden. Het gaat om een Rode Lijstsoort voor Vlaanderen, wat wil zeggen dat het om een zeldzame plant gaat die alle bescherming verdient.

Topografische kaart:
NGI 23/7-8 (schaal 1:20.000).

Van koningin tot **ambassadeur**

OVERIJSE Het feestgedruis van de Druivenfeesten ligt achter de rug. De gemeente Overijse heeft de verkiezing van een druivenkoningin voor goed van het programma geschrapt. 'De verkiezing was niet meer van deze tijd; we konden nog amper kandidaten vinden', zegt schepen van feestelijkheden Peter Van den Berge. In de plaats daarvan wordt een druivenambassadeur verkozen. Mikel Hermo (33) uit Overijse won dit jaar de eerste verkiezing hiervan, voor Jeroen Vandebussche (34) uit Duisburg.

Hermo: 'Mijn naam klinkt niet echt Vlaams. Dat komt omdat mijn vader Spaans-Baskische roots heeft. Ik vind de omschakeling van druivenkoningin naar druivenambassadeur een goede zaak voor de promotie van de Druivenstreek en de Vlaams-Brabantse tafeldruif. Er bestaat geen leeftijdslimiet meer en zowel mannen als vrouwen worden toegelaten.'

Hermo werkt als client services manager bij het e-mail marketing agency Raak in Mechelen. 'Mijn beroep heeft weinig of niets met de druiventeelt te maken. Ik heb trouwens ook geen groene vingers en ik zou niet weten wat ik in een druivenserre zou moeten uitspoken. De Druivenstreek ken ik op mijn duimpje. Via het verenigingsleven ken ik heel veel mensen.' Vice-ambassadeur Vandebussche is wel een serrist, de jongste van België nog wel. 'Ik ben ervan overtuigd dat een duo van een marketingman zoals ik en een echte serrist met een jonge geest zoals Jeroen, op een jaar heel wat kan betekenen voor de promotie van de unieke druif die we hier telen. Daar zetten we graag samen onze schouders onder.'

Hermo vindt dat het druivenambassadeurschap van de gemeente Overijse moet losge-

koppeld worden en dat het meer een intergemeentelijk karakter moet krijgen, waar ook de andere Druivenstreekgemeenten Hoeilaart, Tervuren en Huldenberg hun zeg over hebben. 'De Druivenkoningin had een protocolaire functie. Bij een of andere gelegenheid of bezoek mocht zij druiven schenken en eventueel een korte toespraak houden of eens een lintje doorknippen. Dat blijft ook de taak van een druivenambassadeur, maar hij of zij moet ook meer de gelegenheid krijgen om de boodschap uit te dragen, om te vertellen waar we met de Vlaams-Brabantse druiventeelt staan, waar we ermee naartoe willen en wat we daarvoor willen doen. De ambassadeur moet de spreekbuis zijn van de serristenverenigingen en van de serristen die nog overblijven. Laat die mensen het echte werk in de serres doen en laat de promotie over aan de ambassadeur en zijn werkgroep. Ik besef dat de functie nog in haar kinderschoenen staat en dat er aan deze nieuwe formule nog heel wat gesleuteld moet worden.'

Een website zoals die van de druivenkoninginnen is er niet meer, maar Hermo heeft wel een Facebookpagina. 'Dat is veel handiger dan een website, veel interactiever. Met foto's en teksten kan je zo aan iedereen vertellen waarmee je bezig bent. Daar kan je dan positieve of negatieve reacties op krijgen, waarmee je al dan niet rekening houdt. De nieuwe druivenambassadeur heeft ook geen eigen fotograaf meer, die hem overal volgt, zoals de druivenkoninginnen. En een kroontje heeft Hermo ook niet gekregen. In de plaats daarvan mag hij zich een jaar met een prachtig juweel, in de vorm van een druiventros, laten zien.

TEKST Willy Fluyt • FOTO David Legréve

Een man met een missie

Hij vertrekt om 9.30 uur in Vossem, en start met praten om 10 uur in Heverlee, aan de KH Leuven. 'Pesten beperken tot een relatie tussen pestkop en slachtoffer is te statisch.'

TEKST Patrick Gijssels • FOTO Filip Claessens

Het belang van de groep werd lang onderschat. Wetenschappelijk onderzoek toont het aan: de groep is de voedingsbodemp voor pestgedrag', vertelt Gie Deboutte aan twee pedagogen. Hij legt uit wat het Finse antipestpakket KiVa inhoudt. KiVa is een Europese topper als methode tegen pesten op school. In Nederland passen 250 scholen het toe, in Vlaanderen starten 23 basisscholen. 'Als ik voor een groep leraars sta, vraag ik wie ooit méér dan een halve dag opleiding kreeg over pesten', zegt Deboutte. 'Zelden gaan er handen in de lucht. Terwijl pesten de belangrijkste reden is om je niet goed te voelen op school. Met grote gevolgen, ook voorbij de schooltijd.'

OPVOEDEN EN ZORG DRAGEN

'Ook als ouders en school 'nee' zeggen tegen

pesten, blijft pestgedrag bestaan. Er is meer nodig dan vertellen wat er in een boekje staat. Het is een mind-set.' Deboutte legt de dikke KiVa-map op tafel en de bijhorende game, panklaar aangepast aan de Vlaamse eindtermen, voor de zes leerjaren van het lager onderwijs. 'Het vraagt inzet van leraars, leerlingen en ook van de ouders, maar de resultaten mogen er zijn. Het pestgedrag daalt en iedereen versterkt zijn of haar sociale vaardigheden.'

'Sommige leraars kennen hun eigen impact niet. *'Je gaat van je kind een watje maken!'*, *'Heb je je eigen kind al bezig gezien?'* Dat zijn zinnen uit onmacht. Daarmee voeden ze pestgedrag zonder dat ze het zelf beseffen. Sommige scholen zijn enkel bezig met kennisoverdracht, niet met welbevinden. Heel spijtig en moeilijk te begrijpen. Leraar zijn, gaat om educatie. Opvoeden en zorg dragen zijn essentiële bestanddelen. In scholen die inzetten op sociale vaardigheden en welbevinden stijgen de leerresultaten met gemiddeld 10%. Voor alle leerlingen!'

BEWUST ZIJN VAN DE IMPACT

Een van de pedagogen vertelt dat een meisje van 7 jaar deze week thuiskwam en vroeg: *'Mama, ben ik wel een godsgeschenk?'* De juf had verteld dat dit enkel geldt voor wie gedoopt is. Het kind was in de war over zichzelf, maar ook over haar ouders die haar niet

lieten dopen. Gelukkig stond het meisje niet alleen. De meerderheid van de klas was niet gedoopt. De verontwaardiging is groot. De andere pedagoge: 'Leraars moeten kunnen reflecteren over zichzelf, bewust zijn van hun impact. Dat willen wij hen leren, niet met een *moduleke kansarmoede* of een boekje, nee, het moet tot in hun nerven doordringen, vanaf het eerste jaar opleiding.'

INZET IS NODIG

Leuven, 12.30 uur. Snel iets eten. Een half uur later zitten we aan een eikenhouten tafel in het Heilige Drievuldigheidscollege met de directeur en vier leraars. Deboutte klapt de laptop open en start STIPP, Sterk in Pest Preventie, zijn eigen programma. Hij maakt hiervoor geen reclame, de scholen zoeken hem zelf op. De directeur fronst de wenkbrauwen. Pesten is duur. Relaties lijden eronder. Fysieke en psychische problemen ontstaan en blijven bestaan. Deboutte legt zijn plan voor. 'De inzet van de hele school is nodig.' Dat engagement krijgt hij.

Leuven, Hooverplein, 14.30 uur. Deboutte was vroeger praktijklector aan de faculteit Criminologie. Hij gaf de functie op bij gebrek aan tijd, maar niet de inhoud of de collega's. Als vrijwilliger overlegt hij in café Commerce met twee jonge onderzoekers hoe ze samen

NATUURLIJK

Keep (it cool)

Vanaf nu is de tweelingbroer van de intussen door de meeste mensen gekende gewone vink in het land: de keep. Voor een leek is het onderscheid tussen beide soorten niet makkelijk te maken. Eens je weet waar je naar moet kijken, is de klus evenwel snel geklaard. In plaats van hier een ellenlange uitleg met de verschillen tussen beide soorten uit te vogelen, raadpleeg je best het internet om de afbeeldingen van beide soorten te vergelijken. Of trek erop uit!

In het veld komen regelmatig gemengde groepjes van deze soorten voor en dan zie je pas goed hoe verschillend ze zijn. Veel hangt af van je observatievermogen en van een goede verrekijker natuurlijk. Het gaat immers om kleine dieren, dus ze dichterbij halen is een goed idee. Of je kan ze fotograferen en ze daarna bestuderen op je computer. Bekijk dan maar eens hoe fijn ze getekend zijn en hoe ze van elkaar verschillen, maar tegelijk toch veel gelijkenissen vertonen.

'De groep is de voedingsbodem voor pestgedrag.'

de les van vorig jaar zullen aanpassen, een werkcollege over beeldvorming. 'We kunnen opnieuw starten met dat artikel over jongeren van De Morgen. We vragen of dat beeld over hen klopt, wat dat met hen doet. We laten hen nadien over dat beeld een opiniestuk schrijven, een reflectie op zichzelf. Daarna hetzelfde in verband met beeldvorming over Syriëstrijders.' Thuis om 17 uur. Een dag van 7 uur praten en luisteren, voorbereiding niet inbegrepen. Heb je nog tijd voor wat anders? 'Het is veel werk, maar het voelt niet als werken. Eerlijk gezegd zal ik ook de volgende twee maanden in het weekend geen tijd hebben voor wat anders. Ik werk eraan', zegt hij met een knipoog.

DE EIN MANN MIT EINER MISSION

'Wissenschaftliche Forschung hat es aufgezeigt: die Gruppe ist der Nährboden für Mobbing', erzählt Gie Deboutte. Mobbing wird noch zu wenig angegangen. 'Wenn ich vor einer Gruppe Lehrer stehe, frage ich, wer je mehr als einen halben Tag Schulung zum Thema Mobbing erhalten hat. Selten werden daraufhin Hände erhoben. Und das, wo doch Mobbing der wichtigste Grund dafür ist, sich in der Schule unwohl zu fühlen. Mit weitreichenden Folgen, auch nach der Schulzeit. Eine Anti-Mobbing-Politik erfordert den Einsatz von Lehrern, Schülern und Eltern, doch die Resultate können sich sehen lassen. Das Mobbing-Verhalten ist rückläufig, und alle stärken ihrer sozialen Kompetenzen.' Etwas später im Tagesverlauf hat Deboutte sein STIPP-Programm – Stark in Pest Preventie (Stark in Mobbing-Prävention) – vorgestellt. Er betreibt dafür keine Werbung, die Schulen wenden sich eigenständig an ihn.

Het gaat in feite om een noordelijke soort die vooral broedt in de noordelijke delen van de Scandinavische landen en Rusland. Als het hem daar te koud onder de voeten wordt, zakt hij af naar onze contreien waar hij jaarlijks in zeer wisselende aantallen voorkomt. Vorige winter (januari tot maart 2015) werden er ongelooflijk grote aantallen opgetekend in Vlaanderen, met alles samen meer dan veertig miljoen exemplaren! Het jaar ervoor registreerde men in dezelfde periode nauwelijks een half miljoen.

Die enorme schommelingen hebben te maken met de hardheid van de winters in het noorden of met een voedselschaarste die andere oorzaken heeft dan het weer. Als er ginder veel beukenootjes en andere vruchten zijn, verplaatst de keep zich in veel kleinere aantallen.

Dit jaar is er bij ons een mastjaar van beuken, eiken en vele andere boomsoorten. Het aantal vruchten is dus enorm en die zullen minstens gedeeltelijk hun weg vinden naar noordelijke vogelsoorten die hun wintermaanden bij ons

doorbrengen. De keep zal de soort zijn die er het meest van profiteert als ze naar hier afzakken. Afwachten. Het is geen garantie dat hoge aantallen vogels in november garant staan voor hoge aantallen in januari tot maart. Als het weer tussenin drastisch en stabiel omslaat, kan het gebeuren dat de kepen hun reis naar de broedgebieden vroeg inzetten. Maar omgekeerd, als het bij ons lang koud blijft, zijn er zelfs exemplaren die blijven hangen tot april. De natuur, altijd een beetje (virtueel) reizen... **TEKST** Herman Dierickx

Zes maanden wachten op hulp

Heeft een inwoner van Halle-Vilvoorde even veel kans op goede hulpverlening als elders in Vlaanderen? Uit het recentste rapport van de provincie Vlaams-Brabant blijkt alvast van niet. **TEKST** Tina Deneyer • **FOTO** Filip Claessens

Sinds 2006 is er niets fundamenteel veranderd aan de verhoudingen. Het welzijnsaanbod is nog altijd ontoereikend en dat is onaanvaardbaar', zegt Monique Swinnen (CD&V), deputeerde voor Welzijn. In haar nieuwste rapport vergelijkt de provincie Vlaams-Brabant voor de vierde keer in negen jaar tijd het welzijnsaanbod met dat van de andere provincies. Het povere aanbod, zeker in Halle-Vilvoorde, is een oud zeer. En dat is het dus blijkbaar nog altijd. Swinnen is niet mals voor de Vlaamse Regering. 'Ondanks beloftevolle verklaringen in de laatste twee regeerakkoorden is de toestand nog altijd slecht. Inspanningen die eerder werden gedaan, worden soms zelfs in volgende besparingsrondes weer teniet gedaan. Het is de taak van de overheid om te zorgen voor de zwaksten, en daar schieten we schromelijk tekort.'

FR SIX MOIS D'ATTENTE AVANT DE BÉNÉFICIER D'UNE AIDE

Un habitant de Halle-Vilvoorde a-t-il autant de chances de bénéficier d'une bonne assistance qu'ailleurs en Flandre? Certainement pas, selon le rapport le plus récent de la province de Brabant flamand. 'Depuis 2006, il n'y a eu aucun changement fondamental dans les relations. L'offre en matière de bien-être est encore toujours insuffisante et c'est inadmissible', dit Monique Swinnen (CD&V), députée provinciale en charge du Bien-Etre. Le retard dans le Vlaamse Rand semble être un phénomène général dans presque tous les secteurs du bien-être. Bien qu'une opération de rattrapage ait été lancée, les assistants sont confrontés à des situations poignantes. 'Il n'est déjà pas facile de franchir le pas pour demander de l'aide, mais lorsqu'il faut expliquer aux gens qu'ils doivent attendre six mois avant d'être aidés, c'est carrément épouvantable. L'assistant n'a pas envie de transmettre un tel message', dit Karen Eskens du CAW de Halle-Vilvoorde.

ALGEMENE ACHTERSTAND

'Vooral in het arrondissement Halle-Vilvoorde zijn de cijfers ronduit slecht', zegt Tine De Rijck van de Sociale Planning Vlaams-Brabant. 'Daar hebben we een achterstand in bijna alle welzijnssectoren: personen met een handicap, bijzondere jeugdbijstand, buitenschoolse kinderopvang, geestelijke gezondheidszorg, noem maar op.' Halle-Vilvoorde hinkt nog een flink stuk verder achterop dan het arrondissement Leuven. 'Er is weliswaar een inhaalbeweging ingezet, maar die is absoluut onvoldoende', zegt gedeputeerde Swinnen. 'Ik raad alle gemeentebesturen en welzijnsorganisaties aan om hun stem te laten horen en te blijven kloppen op de deur van de Vlaamse overheid. Het is hoog tijd dat men daar beseft dat een echte inhaalbeweging alleen maar kan als er een meer regionale benadering komt, waarbij rekening wordt gehouden met het specifieke karakter van de Vlaamse Rand.'

8 VERSUS 429

De cijfers uit het rapport spreken voor zich. Welgeteld acht modules kreeg Vlaams-Brabant er sinds 2012 bij voor de bijzondere jeugdbijstand. De andere vier provincies samen kregen er 429. Het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap geeft jaarlijks 150 euro subsidie per inwoner van Vlaams-Brabant aan de ondersteuning van mensen met een beperking. In Vlaanderen is dat gemiddeld 200 euro per inwoner. Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin Jo Vandeurzen (CD&V) ontkent niet dat de Vlaamse Rand nog altijd te kampen heeft met een historische achterstand, maar volgens de minister zijn er de voorbije jaren belangrijke inspanningen geleverd. 'Zo houdt het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap al een aantal jaar bij de verdeling van de middelen over de provincies rekening met de achterstand in Vlaams-Brabant', zegt Vandeurzen. 'Ook op het vlak van jongerenwelzijn wordt de capaciteitsverschillen in alle regio's gelijkmatig kleiner. In ons thuiszorgbeleid krijgt de Vlaamse Rand extra aandacht. Dat is trouwens ook het geval bij de gezinszorg. Ook de situatie van de Centra voor Algemeen Welzijnswerk wordt op de voet gevolgd. We werken momenteel aan een model om in de toekomst bijkomende middelen op een objectieve manier te spreiden.'

SCHRIJNEND

Dat moet het Centrum Algemeen Welzijnswerk van Halle-Vilvoorde als muziek in de oren klinken. Want de toestand daar is schrijnend volgens het rapport. En dat kunnen de hulpverleners jammer genoeg alleen maar beamen. 'We komen aan een budget van 7,40 euro per inwoner. Dat is nog niet eens de helft van sommige andere provincies. Over heel Vlaanderen gezien, moeten wij het doen met 40% minder. Dat heeft zware gevolgen voor onze personeelsbezetting. We werken

met 72 voltijdse equivalenten, maar eigenlijk hebben we er 120 nodig', zegt Karen Elskens van het CAW Halle-Vilvoorde. 'Mensen komen pas naar ons als ze echt in de problemen zitten: financiële moeilijkheden, maar ook geweld, verslaving, misbruik, enzovoort. Het is al niet makkelijk om de stap naar hulpverlening te zetten, als je dan moet zeggen dat mensen zes maanden moeten wachten op hulp, dan is dat ronduit verschrikkelijk. Zo'n boodschap wil je als hulpverlener niet brengen.'

Karen Elskens: 'We worden vaak met schrijnende situaties geconfronteerd.'

Restjes

Mijn eten heb ik het liefst kraakvers. Groenten recht uit de tuin, broodbeleg niet voorverpakt maar net afgesneden in de buurtwinkel, een flesje notenolie dat - net geopend - nog geen tikje ranzig is. Ik ben een beetje een freak.

TEKST Karla Goetvinck

Maar in realiteit is er altijd wel een verrimpelde courgette die opge maakt moet worden, staat er nog een halve kaasschotel van een feest, en heb ik weer eens te veel pasta gekookt. Een deel verwerk ik, een ander deel belandt op de composthoop.

VERSPILLING

In de verschillende stappen van de voedselketen zou wereldwijd zowat een derde van het geproduceerde voedsel verspild worden, en dat terwijl een miljard mensen aan ondervoeding lijdt. Op de voedselproductie en -distributie heeft een individuele consument misschien niet zo veel invloed, maar op wat hij weggooit wel. De gemiddelde Vlaming zou jaarlijks 18 tot 26 kilo wegkieperen. Of in geld uitgedrukt: voor heel Vlaanderen 475 miljoen euro. Of in oppervlakte: een ecologische voetafdruk van 13.000 hectaren.

Daarom doe ik in november mee aan de overheids campagne *30 dagen zonder voedselverspilling*. (Volgens mij een pak moeilijker dan 40 dagen zonder vlees.) Ik heb al een avondje zitten lezen op de site en heb zelf ook al wat

tips zitten bedenken. Mijn beste raad is eigenlijk gewoon: eten uitdelen. Bij ons op het werk houden we soms spontaan restjesmiddagen. Een paar man brengt kliekjes mee en dat is dan het buffet: heel lekker, gezellig en altijd op.

TIEN KAZEN

Maar je verwacht hier natuurlijk receptjes. Ok, hier gaan we. Met **spaghetti en kaas**.

Van een overgebleven bordje spaghetti maak ik soms een variant op de *Italiaanse schotel* uit een oud kookboek van de Boerinnenbond. Verwijder de graten en velletjes uit 2 blikjes zalm en prak de vis met een flinke eetlepel mayonaise, een eetlepel yoghurt en een theelepeltje mosterd. Doe er een tiental fijngesneden zure augurkjes bij en een even grote hoeveelheid fijngesnipperde ui. Snij de gekookte spaghetti in stukjes en meng alles door elkaar. In de jaren zeventig moest je dit enkele uren laten opstijven in de koelkast, dan de vorm uitstorten op een schotel sla en die versieren met schijfjes ei en tomaat.

Van die kaasschotel maak ik penne Quattro Formaggi, maar dan met tien kazen. Eigenlijk kan er alles in, behalve geitenkaas. Gewoon de korst eraf, harde kazen raspen, alles op een laag vuurtje laten smelten met een brikje room en over de penne gieten. Serveren met veel versgemalen peper en eventueel enkele druppels truffelolie. Eindigen doe ik met de kliekjeswet: *alles smaakt in een croque of een omelet*. Proberen maar!

 www.30dagen.be

OOGVOORDERAND

In zijn nieuwe reeks *Inside-Out* gaat fotograaf **Patrick Bardin** uit Oudenaken op zoek naar de interactie tussen de buiten- en binnenwereld, tussen licht en schaduw, tussen echt en niet echt; dit alles door middel van reflecties binnen de straatfotografie.

Patrick Bardin profileert zich vooral als straatfotograaf. In een fractie van een seconde legt hij het magische moment vast waarop, door een samenloop van omstandigheden mensen, gebouwen, straten, pleinen, licht, schaduw, vorm en beweging opeens een boeiend geheel vormen. In het dagelijkse leven van de straat worden onbekende mensen de onbewuste acteurs van een boeiend schouwspel.

patrickbardin.wordpress.com

Wederzijds respect is de sleutel

Carolyn Papadopoulos heeft Grieks-Canadese roots, een Britse echtgenoot en twee Nederlandstalige kinderen met wie ze samen in Grimbergen woont. Geen wonder dat ze verschillende culturen omarmt.

TEKST Nathalie Dirix • FOTO Filip Claessens

Tussen België en mij was het meteen liefde op het eerste zicht. Toen ik hier vierentwintig jaren geleden aankwam, voelde ik me meteen thuis. Misschien heeft het iets te maken met mijn Griekse genen die houden van gezellige terrasjes en uitgaansbuurten waar je lekker kan eten en ongedwongen kan genieten?

EEN SCHOEN VOOR EEN HAND

Ze studeerde sociologie en filosofie aan de universiteit van Essex en werkte de voorbije vierentwintig jaar in de human resourcesafdeling van een internationale hotelketen. De Nederlandse taal leren, vond ze vanzelfsprekend. 'Soms sta ik ervan versteld dat mensen ervan opkijken dat ik Nederlands en Frans spreek. Hoe zou ik anders kunnen begrijpen wat jullie zeggen? Nederlandse uitdrukkingen zoals *elke Belg heeft een baksteen in zijn maag* vertellen mij veel over jullie manier van denken. Ik heb lange

tijd in Engeland gewoond en daar is het niet vanzelfsprekend een eigen huis te hebben. Ook de manier waarop je in het Nederlands woorden samenstelt, vind ik interessant. Neem het woord *handschoen*: een schoen voor een hand. Goed gevonden, vind ik. Andrew, mijn echtgenoot en ik, vinden het boeiend om nieuwe Nederlandse woorden te leren en zo meer inzicht te krijgen in jullie cultuur.'

DIVERSITEIT VERRIJKT

In de woonkamer hangen verschillende grote foto's van New York. Voor Papadopoulos en haar man symboliseren ze multiculturaliteit op haar best. 'Het feit dat we hier in de Rand rond Brussel met zoveel verschillende culturen in aanraking komen, zien we als een verrijking. Het daagt ons uit om bepaalde zaken vanuit een ander perspectief te bekijken en open te staan voor de mening van anderen. Die diversiteit trekt ons aan. Ik ben me bewust dat er

MOOISTE PLEK IN GRIEKENLAND

Costa Navarino op het schiereiland Peloponnesos.

LEKKERNIJ UIT GRIEKENLAND

Melomakarona: heerlijke amandelkoekjes met honing.

MOOISTE HERINNERING

Met vrienden en familie aan tafel onder een stralende Griekse zon.

vandaag scepticisme bestaat over het concept van een multiculturele samenleving. Toch ben ik ervan overtuigd dat multiculturaliteit een troef is. Tenminste, zolang je de codes van het land waarin je woont, respecteert en inspanningen levert om de taal te leren en jezelf te integreren. Het multiculturele concept valt of staat met wederzijds respect. Hetzelfde geldt trouwens voor een relatie. Andrew en ik zijn het vaak over een heleboel zaken niet eens. Maar *at the end of the day* respecteren we elkaars mening en kijken we hoe we tot een oplossing kunnen komen waarin we ons beiden kunnen vinden. Trouwens, het af en toe eens grondig met elkaar oneens zijn, kan goed zijn voor je relatie. Zo vermijd je frustraties en geef je elkaar de kans dingen uit te klaren.'

GARANTIE VOOR VREEDZAME WERELD

De term CISV is al een paar keer gevallen. CISV staat voor Children's International Summer Villages. Het is een onafhankelijke, internationale organisatie die kinderen de kans geeft om via zomerkampen wereldwijd vriendschappen met andere kinderen te ontwikkelen. Papadopoulos en haar echtgenoot werken als vrijwilligers voor dit initiatief en zijn er enthousiast over. 'Het mooie aan CISV is dat jongeren de kans krijgen om jongeren uit andere landen te ontmoeten en verschillende weken met hen samen te leven. Zo leren ze buiten hun eigen kleine wereldje te stappen, zaken vanuit een ander perspectief te bekijken en samen tot harmonieuze oplossingen te komen. Als jongeren die houding van jongs af aan kunnen ontwikkelen, vormen zij dan niet de beste garantie voor een vreedzame wereld in de toekomst?'

EN MUTUAL RESPECT IS THE KEY

'Dutch expressions, such as *all Belgians are born with a brick in their stomach* (have an urge to build) tells me a lot about the way you think. I am also intrigued by the way words are put together in Dutch. Take the word *handschoen*, for instance, which literally means a shoe for the hand. I think that is a neat combination.' Carolyn Papadopoulos has Greek-Canadian roots and lives in Grimbergen with her British husband and two Dutch-speaking children. It is no surprise that she embraces different cultures. 'Living here in the Rand around Brussels and coming into contact with so many different cultures is a source of enrichment. It challenges us to view things from a different perspective and be open to the opinions of others. The multicultural concept relies heavily on mutual respect.'